

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK UZAKTAN
ÖĞRETİMİNDE ANLATMA BECERİLERİNDE YAŞANAN
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ebru IRMAK

Danışman: Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU

TOKAT- 2023

ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğum “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlama Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” adlı Yüksek Lisans tezinin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

25/05/2023

Ebru IRMAK

JÜRİ KABUL VE ONAY

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca bana katkı sağlayan, Türkçe Eğitimi alanında ufkumu genişleten, çalışmanın gerçekleşmesinde büyük özveri gösteren ve her daim beni destekleyen kıymetli danışman hocam Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU'na,

Yüksek lisans eğitimim boyunca birçok eğitime katılmamı sağlayıp alanda gelişmemi sağlayan, akademik desteğini esirgemeyen, bilgi ve tecrübeleriyle yol gösteren sayın hocam Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU'na,

Eğitim hayatım boyunca başarılı olmam ve eğitimime devam etmem için tercihlerime saygı duyup maddi manevi her türlü zorluğu yaşasalar da büyük fedakârlıklarda bulunan annem Yüksel IRMAK'a, babam Cemal IRMAK'a ve her zaman yanımda olan kardeşlerime,

Minnetlerimi ve şükranlarımı sunuyorum.

ÖZET

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK UZAKTAN ÖĞRETİMİNDE ANLATMA BECERİLERİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Irmak, Ebru

Yüksek Lisans, Türkçe Eğitimi ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Behice Varışoğlu

Nisan 2023, vi+113 sayfa

Bu çalışma Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan sorunların tespiti ve bu sorunlara getirilebilecek çözüm önerilerini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Türkçenin yabancılar uzaktan öğretiminde rol alan okutmanlardan yaşanan sorunlara ilişkin görüş alınmıştır. Aynı zamanda okutmanların yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerine de başvurulmuştur. Kovid-19 salgın hastalığı döneminde yaygınlaşan uzaktan eğitimin aksayan yönlerinin yabancı dil olarak Türkçe Öğretiminde belirlenmesi ve bunlara çözüm önerilerin sunulması açısından çalışma önem kazanmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Veriler 6 sorudan oluşan bir görüşme formuyla toplanıp içerik analiyle analiz edilmiştir. Analiz sonucu Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerine yönelik; İnternet altyapısıyla ilgili sorunlar, kaynak ve materyal kullanımıyla ilgili sorunlar, uzaktan eğitime bağlı sorunlar, ölçme ve değerlendirme sorunları, öğrencilere yönelik tavsiyeler ve öğretim elemanlarına tavsiyeler başlıkları ortaya çıkmıştır. İncelenen görüşler doğrultusunda ana sorunun internet altyapısı ve teknik sorunlar olduğu görülmüştür. Bunun yanında öğretim elemanlarının anlatma becerilerinde dönüttün uzaktan eğitimde büyük oranda yapılamadığından bahsetmiştir. Bu sorunların çözülebilmesi için güçlü internet altyapısı, teknik donanım ve anlatma becerilerinin daha verimli geçmesini sağlayacak uygulamaların oluşturulması önerileri getirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Yabancılar Türkçe Öğretimi, Uzaktan Öğretim, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimi, Sorunlar ve Çözüm Önerileri.

ABSTRACT

ENCOUNTERED PROBLEMS IN NARRATION SKILLS IN DISTANCE TEACHING OF TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE AND SUGGESTED SOLUTIONS

Irmak, Ebru

Master's Degree, Department of Turkish Education and Social Sciences

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr Behice Varisoglu

April 2023, vi+113 pages

The aim of this study is to determine the experienced problems in narration skills in online Teaching of Turkish as a Foreign Language and to propose solutions to these existing difficulties. In accordance with this objective, the opinions of teachers taking part in distance teaching of Turkish to foreigners were gathered about the problems they experienced. At the same time, the recommendations of the instructors for solutions to the mentioned problems were also collected. The study is significant in terms of determining the shortcomings of online education of Turkish as a Foreign Language, which became widespread during the Covid-19 epidemic. It is also gaining importance in terms of providing solutions to these problems. The study uses a phenomenological method, which is one of the qualitative research models. The data were collected using an interview form consisting of 6 questions and examined by content analysis. The results of the analyses regarding narration skills in Distance Teaching of Turkish as a Foreign Language revealed the following topics: problems related to internet infrastructure, problems related to the use of resources and materials, problems related to online education, measurement and evaluation problems, and recommendations for students and instructors. In the light of the opinions analysed, it was observed that the main problem is internet infrastructure and technical problems. Additionally, the lecturers mentioned that feedback in teaching skills could not be done to a great extent in distance education. In order to solve these problems, it is suggested that a well-developed internet infrastructure, technical equipment and applications that will enable more efficient use of narration skills should be created.

Key words: Teaching Turkish to Foreigners, Distance Teaching, Distance Teaching of Turkish as a Foreign Language, Problems and Solution Suggestions.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ETİK SÖZLEŞME	ii
JÜRİ KABUL VE ONAY	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLO LİSTESİ	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
Problem.....	1
Amaç.....	2
Önem.....	2
Sayıtlar ve Sınırlılıklar	3
Tanımlar.....	3
BÖLÜM II.....	4
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi	4
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı	5
Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme	7
BÖLÜM III	12
YÖNTEM.....	12
Araştırma Modeli.....	12
Çalışma Grubu	12
Veri Toplama Araçları.....	13
Veri Analizi	14
BÖLÜM IV	15
BULGULAR VE YORUMLAR.....	15
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Derslerinde İnternet Altyapısıyla İlgili Sorunlar.....	15
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yaşanan Teknik Sorunlar.....	16

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Öğrenci Odaklı Sorunlar	20
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Konuşma Becerisinde Yaşanan Sorunlar	24
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Yazma Becerisinde Yaşanan Sorunlar	27
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerine Yönelik Kaynak ve Materyal Kullanımıyla İlgili Sorunlar	30
Teknik sorunlar	32
Öğrenci odaklı sorunlar	33
Kaynak ve materyal sorunları	34
Konuşma becerisiyle ilgili sorunlar	35
Yazma becerisiyle ilgili sorunlar	36
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar	37
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Genel Sorunlar	38
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Öğrenci Odaklı Sorunlar	42
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar	44
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar	48
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerileri İçin Karşılaşılan Ölçme ve Değerlendirme Sorunları	51
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Genel Sorunlar	51
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Öğrenci Odaklı Sorunları	52
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Ölçme Aracı Sorunları	53
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Tavsiyeler	54
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Genel Tavsiyeler	55

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Uzaktan Eğitimde Öğrencilere Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler	56
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Uzaktan Eğitimde Öğrencilere Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler	58
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğretim Elemanlarına Tavsiyeler.....	59
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler	59
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler	61
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler	62
BÖLÜM V.....	65
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	65
BÖLÜM VI.....	68
ÖNERİLER	68
KAYNAKÇA	70
EKLER	73
Araştırma Uygulama İzin Belgeleri.....	73
ÖZGEÇMİŞ	105

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Uzaktan Öğretim Sürecinde Yaşanan Teknik Sorunlar	16
Tablo 2. İnternet Altyapısından Kaynaklı Öğrenci Odaklı Yaşanan Sorunlar.....	21
Tablo 3. İnternet Altyapısından Kaynaklı Konuşma Becerisinde Yaşanan Sorunlar	24
Tablo 4. İnternet Altyapısından Kaynaklı Yazma Becerisinde Yaşanan Sorunlar	27
Tablo 5. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerine Yönelik Kaynak ve Materyal Kullanımıyla İlgili Sorunlar	31
Tablo 6. Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Genel Sorunlar.....	38
Tablo 7. Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Öğrenci Odaklı Sorunlar	42
Tablo 8. Konuşma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar	44
Tablo 9. Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar	48
Tablo 10. Anlatma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Genel Sorunlar	51
Tablo 11. Anlatma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılaşılan Öğrenci Odaklı Sorunlar	53
Tablo 12. Anlatma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılaşılan Ölçme Aracı Sorunları	54
Tablo 13. Anlatma Becerilerinde Öğrencilere Uzaktan Eğitime Yönelik Genel Tavsiyeler ...	55
Tablo 14. Öğrencilere Uzaktan Eğitimde Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler	56
Tablo 15. Öğrencilere Uzaktan Eğitimde Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler	58
Tablo 16. Anlatma Becerilerinde Öğreticilere Uzaktan Eğitime Yönelik Genel Tavsiyeler...	59
Tablo 17. Öğreticilere Uzaktan Eğitimde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler	61
Tablo 18. Öğreticilere Uzaktan Eğitimde Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler	62

BÖLÜM I

GİRİŞ

Dil, birey ve toplum için vazgeçilmez bir iletişim unsurudur. Nitekim dil, bilginin üretilmesi ve aktarılmasında en önemli göreve sahiptir. Çağımızda hızla yenilenen bilgiye birey ve toplumun ulaşması, bilgiyi kullanması ve yeniden üretmesi için bireylerin temel dil becerilerinin gelişmiş olması gereklidir (Girmen, Kaya ve Bayrak, 2010, s. 133). Bu bağlamda bireylerin küreselleşen dünyadaki hızlı bilgi akışını takip etmeleri için temel dil becerilerini yabancı dilde de geliştirmeleri önem taşımaktadır. Böylece bilginin yer aldığı siyasi, ticari, ekonomik, sosyal vb. yaşamın her alanında ihtiyaç duyulan yabancı dile talep artmıştır. Hızla gelişen teknolojiyle birlikte yabancı dil öğretimi için web tabanlı uygulamalar geliştirilerek artan talep karşılanmaya çalışılmaktadır.

Eğitimin teknolojik tabanlı hale gelmesiyle zaman ve mekân sınırlamasını ortadan kaldıran ‘uzaktan eğitim’ kavramı yabancı dil öğretiminde de kullanılmaya başlanmıştır. Uzaktan eğitimle ilgili çeşitli tanımlar yapılmıştır. Uzaktan eğitim, geleneksel sınıf ortamından farklı bir fiziksel ortamda yapılan, ders tasarımın, iletişimin ve öğretimin özel teknikler kullanarak yapıldığı öğretim biçimidir (Moore ve Kearsley, 2005, s. 2). Uzaktan eğitim, öğretimin değerlendirme süreci dışında öğretmen ve öğrencinin çoğunlukla ayrı olduğu, ders içeriğini aktarmak amacıyla eğitim medyasının kullanıldığı ve öğretmen ve öğrenci arasında çift yönlü iletişimin sağlandığı öğretim biçimidir (Keegan, 1986, s.44). Uzaktan eğitim, eğitimde fırsat eşitliğinin amaçlandığı, öğretmen ve öğrencinin farklı fiziksel mekânlarda bulunup iletişim teknolojileriyle etkileşime geçerek eğitim ve öğretimin sürdürüldüğü sistemdir (Yalın, 2001, s.204). Tanımlardan hareketle aynı fiziksel ortamda bulunma zorunluluğunu ortadan kaldıran, daha fazla kişiye ulaşan ve teknolojiyi kullanarak etkileşimin ve öğretimin devamlılığını sağlayan bir sistemdir, denilebilir. Böylece yabancı dil öğrenmeye olan talep de uzaktan eğitimle karşılanabilir.

Problem

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de uzaktan eğitim kullanılmaktadır. Yurt içindeki Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezleri (TÖMER), özel kurslar ve dil merkezleri; yurt dışında Yunus Emre Enstitüsü’ne bağlı kültür merkezleri ve Maarif Vakfı’na ait okullar Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini sağlayan kurumlardır. Bu kurumlar,

Türkçenin daha fazla bireye ulaşması ve özelde Kovid-19 gibi salgınların öğretimi aksatmaması için öğretim sistemlerini teknolojiye uyarlamaya ve uzaktan eğitimi aktif olarak kullanmaya çalışmaktadırlar. Bu çalışmalara örnek olarak Yunus Emre Enstitüsü'nün Türkçe Öğretim Portalı, Yaşar Üniversitesi'nin Türkçe Öğreniyorum platformu ve Anadolu Üniversitesi'nin Ana Dil Türkçe platformu örnek gösterilebilir.

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde, temel dil becerilerinin öğretilmesinde süreç içinde veya dışında ortaya çıkabilecek sorunların tespit edilmesi ve sorunlara çözüm odaklı yaklaşılması öğretim sürecini daha nitelikli duruma getirecektir. Özellikle birey çabasına dayanan anlatma becerilerinde yaşanan sorunlar ve bu sorunlara getirilecek çözüm önerileri alana katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede yapılan bu çalışmanın problem durumu “Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?” olacaktır.

Amaç

Bu çalışma Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan sorunların tespiti ve bu sorunlara getirilebilecek çözüm önerilerini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Türkçenin yabancılara uzaktan öğretiminde rol alan okutmanlardan yaşanan sorunlara ilişkin görüş alınacaktır. Aynı zamanda okutmanların yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerine de başvurulacaktır.

Önem

Kovid-19 salgınıyla birlikte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi uzaktan eğitimle devam ettirilmeye çalışılmıştır. Uzaktan eğitimin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni bir sistemdir. Türkçenin yabancılara uzaktan öğretilmesiyle ilgili alan yazındaki sınırlı ve farklı yönde çalışmaların (Pilancı, 2009; Gücükoğlu ve Türker, 2015; Hamutoğlu, Horzum ve Okur, 2016; Ozan ve Göçmenler, 2018) olması nedeniyle yapılan çalışma literatüre önemli katkı sağlayacaktır. Daha önceki çalışmalarda uzaktan eğitimde yaşanan sorunlara yer verilmemiştir. Yapılan çalışma, doğrudan uzaktan eğitimde aktif rol alan okutmanların anlatma becerilerinde yaşadığı sorunlara ve bu sorunlara getirilebilecek çözüm önerilerinin sunulması alana yeni yönelen okutmanlara ve yapılacak akademik çalışmalara katkı sağlayacaktır.

Sayıtlar ve Sınırlılıklar

Bu çalışma Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan/ yaşanabilecek sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ile sınırlıdır. Bu alanda sorunlar ve çözüm önerileri konularında yapılabilecek diğer araştırmalar kapsam dışındadır. Ayrıca 2020-2021 öğretim yılında Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretim üyelerinin ve öğretim görevlilerinin görüşleriyle sınırlandırılmıştır.

Çalışmada yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan sorunların, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimini uzaktan eğitimle sağlayan bütün kurumlarda yaşandığı varsayılır.

Tanımlar

Anlatma Becerileri: Dil becerileri içerisinde konuşma ve yazmanın olduğu becerilerin genel adıdır.

Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni; Avrupa'da ve giderek artan bir şekilde diğer ülkelerde yabancı dil öğrenenlerin başarılarını tanımlamak için kullanılan bir kılavuzdur.

Öğretici: Bir bilgiyi onu isteyeneye aktaran, öğretme işini yapan kimsedir.

Öğrenici: Bilgiyi talep eden, öğrenme işini yapan kimsedir.

Uzaktan Eğitim: Uzaktan eğitim, öğretici ve öğrencinin aynı ortamda olmasına ya da aynı zamanda iletişim kurmasına ihtiyaç olmadan teknolojiyi kullanarak yapılan bir eğitim sürecidir.

Web 2.0: Kullanıcı tarafından oluşturulan içeriği, kullanım kolaylığını, katılımcı kültürü ve son kullanıcılar için birlikte çalışabilirliği vurgulayan web sitelerini ifade eder.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi

Türkçe, tarihte en eski dönemlerden bugüne kadar konuşma dili, yazı dili, devlet dili ve eğitim dili olarak varlığını sürdüren bir dünya dilidir ve Türk dilinin statüsü, tarihî derinliği, konuşur sayısı bakımından dünyada önemli bir konumda yer almaktadır. Barın (2010)'a göre tarihten günümüze kadar yabancılara Türkçe öğretiminin kaynaklarından ilki Divanû Lügati't-Türk'tür. Karahanlı döneminde yazılan eser, Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınmıştır. Eser Araplara Türkçe öğretmek amacıyla Arapça alfabe sırası takip edilerek yazılmıştır. Ayrıca Türk lehçelerinin de ilk sözlüğü kabul edilmektedir. Türkçenin yayılış sahasına bakıldığında ise çok geniş bir coğrafyada konuşulduğu ve dünyanın her yerine ulaştığı görülmektedir. Bunun yanı sıra Türkçe, dünya dilleriyle etkileşim hâlinindedir ve Türk dilinin gezdiği her coğrafyayı birçok açıdan beslemektedir. Ülkemiz son yıllarda; üniversite sayısı, araştırma merkezi sayısı, akademisyen sayısı ve uluslararasılaşma boyutlarıyla birlikte yükseköğretim alanında büyük bir değişim yaşamıştır. Eğitim alanında yaşanan gelişmeler ile birlikte Türkiye, yabancı öğrencilerin eğitim görmek için geldiği ülkelerden biri haline gelmiştir. Uluslararası kültür diplomasisi ile gelişen süreç, Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) vb. kurumlar aracılığıyla desteklenmiş ve Türkçe dünyanın her kıtasına ulaşarak gelişimini devam ettiren bir dil haline gelmiştir. Yabancı dil olarak öğrenilen ilk beş dil arasında yer alan Türkçe, yabancı öğrenciler ile birlikte bu gelişimini devam ettirmektedir. Ülkemizde ilk olarak 1984 yılında Ankara Üniversitesinde kurulan Türkçe öğretim merkezi ile yabancılara Türkçe öğretimi alanı doğmuş ve günümüze kadar geçen 38 yılda özel üniversiteler de dahil olmak üzere hemen her üniversitede Türkçe öğretim merkezleri kurulmuştur. Boylu ve Başar (2016)'ın yaptığı çalışmaya göre TÖMER, BÜDAM, DİLMER, SEDAM, PADAM gibi isimlendirmelerle 85 adet Türkçe öğretim merkezinin varlığından söz etmektedir. Günümüzde ise bu sayı en son Erzurum Teknik Üniversitesinde açılan Türkçe öğretim merkezi ile 145 adete ulaşmıştır. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) tarafından yayınlanan verilere göre ülkemiz günümüzde 25 bini burslu olmak üzere yaklaşık 148 bin uluslararası öğrenciye ev sahipliği yapmaktadır. 2023 yılında bu rakamın 200 bin yabancı öğrenciyi aşması beklenmektedir. Bu artış sadece ülkemize gelen uluslararası öğrenci miktarında değil tüm

dünyada eğitim alan uluslararası öğrenci miktarı için de geçerlidir. Bu nedenle Türkiye eğitim kalitesi ve üniversite imkânları ile dünyada yabancılara Türkçe öğretimi ile kendine yer bulan ülkelerden biri olmuş ve olmaya da devam edecektir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin son yıllardaki gelişimine bakıldığında bu durumun bir devlet politikası haline getirildiği görülmektedir. Dünyada, 2016 yılında kurulan Türkiye Maarif Vakfı 49 ülkede okulları aracılığıyla, 2009 yılında kurulan Yunus Emre Enstitüsü 63 merkezi ile Türkçe öğretmeye devam etmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı ise 12 ülkede 62 okuluyla Türkçe öğretim faaliyetlerine devam etmektedir. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı, son yıllarda savaş nedeniyle ülkemize gelen Suriyeli çocukların eğitimi ve entegrasyonu için “Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi’ni (PIKTES)” hayata geçirmiş ve 26 ilimizde eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmektedir.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı

Türkiye Maarif Vakfı tarafından hazırlanan “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı” yabancı dil öğretimi alanında kaynak program olma özelliğinin yanında okul öncesinden başlayarak ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kademelerinde K12 düzeyine göre ve yaşlara göre ayrılmıştır. Toplam sekiz bölümden oluşan programın ilk bölümünü programın temel dayanakları ve yaklaşımı oluşturmaktadır.

“Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı’nın temel dayanağı, “Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni”dir. Bu metin, yabancı dil öğrenenlerin hedef dili iletişim kurmada kullanabilmeleri için neleri hangi düzeyde bilmeleri gerektiğini kapsamlı bir şekilde yapılandırmaktadır. Aynı zamanda dil öğrenenlerin yaşam boyu ve öğrenim sürecinin her basamağında elde ettiği kazanımın ölçülmesi için gerekli düzey ve yeterlikleri tanımlayan bu metin dil öğretiminin sınırlılıklarını, standartlarını ve imkânlarını belirleyen genel bir başvuru kaynağıdır (Türkiye Maarif Vakfı, 2020, s12).”

Programın ikinci bölümünde ise programın genel amaçları ele alınmıştır.

1. Dinleme/izleme ve okuma yoluyla Türkçe anlama becerilerini geliştirmek,
2. Sözlü üretim, sözlü etkileşim ve yazma yoluyla Türkçe anlatma becerilerini geliştirmek,

3. Türkçeyi dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir şekilde ve kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarını sağlamak,

4. Türkçeye ait sözsüz iletişim becerilerini kazanmalarını ve bunları iletişim süreçlerinde doğru kullanmalarını sağlamak,

5. Türkçe söz varlığını zenginleştirmek,

6. Etkileşim yoluyla kültürel duyarlılık ve kültürlerarası bilinç kazandırmak,

7. Türk dili ve edebiyatının seçkin eserlerini tanımalarını sağlamak,

8. Hayat boyu öğrenme becerilerini geliştirmek,

9. Disiplinlerarası bir yaklaşımla 21. yüzyıl becerilerini edinmelerini/geliştirmelerini sağlamak,

10. Akademik ve özel amaçlı Türkçe dil yeterliklerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır. (Türkiye Maarif Vakfı, 2020, s.22).

Programın üçüncü bölümünde ise programın yapısından bahsedilmiştir. Temel olarak iki bölüme ayrılan programda ilk bölümü programın temel dayanakları, amaçları, ölçme ve değerlendirme yaklaşımı, programın uygulanmasına dair öneriler yer alırken ikinci bölümde beceri temelli kazanımlar ile izlenceler ele alınmıştır. İzlenceler hazırlanırken Türkiye içinde ve Türkiye dışında olmak üzere iki farklı örgün eğitim programı yapılmıştır. Program eylem odaklı yaklaşımı temel alarak iletişim odaklı hazırlanmıştır. Program'ın düzenlenmesinde sarmal ve tematik yaklaşım benimsenmiştir (Türkiye Maarif Vakfı, 2020, s23).

Programın dördüncü bölümünde ölçme ve değerlendirme yaklaşımından ve becerilerin bütüncül olarak değerlendirilmesinden bahsedilmiştir. Programın beşinci bölümünde ise programın uygulanmasına dair önerilerde bulunulmuştur. Programın altıncı bölümünde ise kazanımlar ele alınmıştır. Becerilere göre kazanım sayısı; dinleme/ izleme 264, sözlü üretim 222, sözlü etkileşim 210, okuma 302, yazma 317 olmak üzere toplamda 1315 kazanım verilmiştir. Programda C2 seviyesine yer verilmemiştir. Programın yedinci bölümünde düzeylere göre dil yapıları listesi verilirken sekizinci bölümünde ise kademelere göre izlence bölümlerine yer verilmiştir.

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Günümüzde bireyler öğrendikleri dil seviyelerini belgelendirmek istemektedirler. Bunun için de ülkelerde farklı isimlerle adlandırılan dil yeterlilik sınavlarına girmektedirler. Bu sınavlar için dil yeterliliklerini ölçen bir dayanak noktası gereklidir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2021 yılında tamamlayıcı bir cilt şeklinde çıkarılan, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin amacı şu şekilde ifade edilmektedir:

“Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme, Değerlendirme (D-AOBM)¹⁴ Avrupa Konseyinin tüm vatandaşların nitelikli ve kapsayıcı bir eğitim alma hakkını sağlamaya yönelik devam eden çalışmalarının bir parçasıdır. İlk olarak 2018 yılında ‘Yeni Tanımlayıcılar İçeren D-AOBM Tamamlayıcı Cilt’ adıyla çevrim içi İngilizce ve Fransızca olarak yayımlanan D-AOBM’nin bu sürümü, 2001 yılında kitap olarak yayımlanan ve hâlihazırda 40 dilde mevcut D-AOBM’i güncellemekte ve kapsamını genişletmektedir (Council of Europe, 2021).”

Uzaktan öğretimin kullanıldığı çalışmalara örnek olarak Özmen (2012) ve Vatansever (2017) çalışmaları örnek verilebilir.

Özmen (2012) sosyal ağ destekli uzaktan eğitim uygulamalarının öğrenci başarısı ve görüşüne etkisini belirlemek amaçlı deneysel bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonunda uzaktan eğitim uygulamalarına göre sosyal ağ destekli uzaktan eğitim uygulamalarının öğrencilerin akademik başarılarına daha fazla olumlu etki ettiği görülmüştür.

Vatansever (2017) açık ve uzaktan öğrenenlerin mobil öğrenme okuryazarlık becerilerini ‘mobil öğrenme okuryazarlığı anketiyle’ incelemiştir. Sonuç olarak mobil öğrenme okuryazarlık becerilerinin teknik, bilişsel ve sosyal açıdan değerlendirilebileceğini ve farklı öğrenmeye sahip gruplar arasında anlamlı bir fark olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Uzaktan dil öğretimini konu alan tezler şunlardır:

Türker (2014a) “Web Tabanlı Uzaktan Türkçe Öğretimi Uygulamalarının Yazılı Anlatım Dersinde Başarı Ve Tutuma Etkisi” adlı tezinde uzaktan ve örgün olarak yazılı anlatım dersi alan öğrencilerin derse yönelik tutumları ve süreç sonundaki bilgi ve beceri düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin süreç sonunda uzaktan eğitime karşı tutumları olumlu yönde olsa da uygulamada yeterli olanağın olamaması ve ders saatinin yetersizliğiyle ilgili olumsuz tutumlara ulaşılmıştır.

Aydın (2015) yabancı dil olarak Rusçanın öğretiminde uzaktan eğitimin kullanılabilmesi için eğitim sürecini tasarlamak, sürece ilişkin öğrenci görüşlerine başvurmak ve sonuçların ne olabileceğini incelemiştir. Süreç sonunda öğrenci görüşlerinin olumlu yönde olduğu görülmüş ve uzaktan eğitimin yabancı dil olarak Rusçanın öğretiminde için kullanılabileceği söylenmiştir.

Orhan (2016) yaptığı çalışmada bir devlet üniversitesinde verilen Yabancı Dil I dersinin uzaktan eğitim ile yürütülmesini bağlam, girdi, süreç, ürün modeline göre öğrenci görüşlerine başvurarak öğretim programını değerlendirmiştir. Süreç sonunda öğrencilerin öğretim programından orta düzeyde memnun kaldıklarına; programın süreç boyutundan en çok memnun kaldıklarına; uzaktan öğretime katılan öğrencilerin katılmayanlara göre programdan daha çok memnun kaldıklarına ulaşılmıştır.

Uluğ (2017) uzaktan İngilizce öğretiminde öğrenenlerin akademik başarısı, yabancı dile yönelik kaygıları ve erişkiye etkisini incelemiştir. Yaptığı deneysel çalışma sonunda deney ve kontrol gruplarının arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Erişi sonuçlarına bakıldığında deney grubunun lehine anlamlı düzeyde bir fark bulunurken dil kaygısına yönelik düşük düzeyde ve anlamlı olmayan sonuçlara ulaşılmıştır.

Göksel (2018) çalışmasında yabancı dil olarak İngilizcenin öğretiminde açık ve uzaktan öğrenme yapıldığında öğrenenlerin oluşturdukları Kişisel Öğrenme Ortamlarının incelenmesi, yaşam boyu kişisel gelişimleri, bireysel yaratıcılıkları ve geleceklerine olabilecek katkı için Kişisel Öğrenme Ortamlarına ilişkin bir tasarım önerisinde bulunmayı amaçlamıştır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uzaktan eğitimi konu alan çalışmalar şunlardır:

Türker (2014b) çalışmasında web tabanlı uzaktan Türkçe öğretim yöntemlerine yer vererek, Türkçenin web tabanlı ortamlarda yabancı dil öğretilmesi amacıyla hazırlanan ve hazırlanması düşünülen öğretim sitelerinin, müfredat, içerik geliştirme ve materyal üretimi süreçlerinin dayanması gereken temel öğretim modellerini incelemiştir.

Çeltekin (2014) Türkçenin yabancı dil olarak çevrimiçi öğretimin için bir izlen tasarımı sunmuştur. Çalışma, derslerin ve izlencenin tasarlanması ve gerçekleştirilmesi ve öğrencilerin geri bildirimleri hakkında bilgi vermektedir.

Gücükoğlu ve Türker (2015) yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, web tabanlı Türkçe öğretimi, web tabanlı uzaktan eğitimde öğretim materyali ve etkili eğitsel materyal hazırlamanın aşamalarından bahsetmiştir.

Çalışmalar incelendiğinde uzaktan eğitim ile dil öğretiminde kullanılan web tabanlı MOOC (Massive Open Online Course: Kitlesel çevrimiçi açık ders) ve podcast uygulamaları öne çıkmaktadır. Yılmaz ve Babacan (2015) çalışmalarında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisini geliştirmeye yönelik podcast örnekleri geliştirilerek, uygulama ile yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisini geliştirmeye yönelik Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni'nde yer alan konu sınıflandırmalarından hareketle örnek materyal oluşturmuşlardır. Ozan ve Özarslan (2019) Türkçe Öğreniyorum kitlesel açık çevrimiçi dersine (MOOC) kayıtlı yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin profillerini incelemiştir.

Konuyla ilgili Pilancı (2009) tarafından uzaktan öğretim programıyla Türkçe öğrenen yabancıların, Türkçeyi iletişim dili olarak kullanabilme yeterlikleri ile Türkçe sözlü ve yazılı etkinliklere katılım sıklıklarının genel başarılarına etkisini; Hamutoğlu, Horzum ve Okur (2016) tarafından yurt dışında bulunan Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik hazır bulunuşluk düzeylerinin değişimini inceleyen deneysel çalışmaların olduğu görülür.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi için uzaktan eğitim ile düzenlenen sertifika programlarını konu alan araştırmalara bakıldığında 2 çalışmanın bulunduğu görülür. Pilancı ve diğerleri (2015) çalışmalarında uzaktan Türkçe öğretim programı olarak Anadolu Üniversitesi'nde hazırlanan ve uygulanan Türkçe Sertifika Programı'nı (Kısa adıyla TSP Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmek isteyenler için 2007 yılında hayata geçirilmiştir) incelemiştir. Şen (2016) ise Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili uzaktan eğitim uygulamalarının örneklerini sunan, uzaktan eğitim uygulamalarının içeriklerine ve uygulanış biçimlerine ilişkin değerlendirmeler yapan ve bilgiler sunan bir çalışma yapmıştır.

Ozan ve Göçmenler (2018) çalışmasında TÜBİTAK ve Yaşar Üniversitesi tarafından yapılan "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Farklılaştırılmış Öğretimi" projesi elde edilen deneyimler ile sistem tasarım süreçleri konusunda bilgi vermektedir. Proje kapsamında "Türkçe Öğreniyorum" sayfası geliştirilmiştir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sorunlara ilişkin yapılan çalışmalara şunlardır:

Candaş Karababa (2009) yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde karşılaşılan sorunların tespiti için öğretici görüşlerine başvurmuştur. Karşılaşılan sorunlar; öğretim programlarına, öğretim ortamlarına ve öğrenenler açısından incelenip genel bir değerlendirme yapılarak çözüm önerileri sunulmuştur.

Er, Biçer ve Bozkırlı (2012) alan yazındaki yabancılara Türkçe öğretimindeki sorunlara yer veren makalelerin içerik analizi yapılarak sorunlar kategorize edilmiştir. Öğretim programı, materyal yetersizliği, teknolojik yetersizlikler, alfabe farklılığı vb. çeşitli birçok soruna yer verilmiştir.

Durmuş (2013) alanda yapılan çalışmaları tarayarak ve yabancı dil olarak Türkçenin uygulamalarındaki deneyimlerinden ve gözlemlerinden hareketle karşılaşılan sorunlara ve çözüm önerilerine yer vermiştir.

Biçer, Çoban ve Bakır (2014) öğrenci görüşlerine başvurarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki karşılaşılan sorunlara ulaşmışlardır. Genel olarak her zaman yaşanan sorunların dışında öğrenciler telaffuz, alfabe, yazma, okutmanların hızlı konuşmaları, hayat pahalılığı vb. konularda daha fazla sorun yaşadığı belirlenmiştir.

Demir (2014) çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki yöntemler, uygulamalar, öğrenme ve öğretmede karşılaşılan sorunlara yer vermiştir.

Yüce (2016) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Nitelikli Öğretim Elemanı Sorunu” adlı çalışmasında öğretim elemanda olması gereken niteliklerden ve eğitim ve öğretimi etkileyen barınma, sağlık ve ulaşım gibi sorunlardan bahsetmiştir.

Mutlu ve Ayrancı (2017) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Geçmişten Günümüze Süregelen Problemler” adlı çalışmalarında sorunlara ilişkin farklı boyutlar irdelenmiş ve günümüzdeki problemlerle ilişkilendirilmiştir. Öğretmen azlığı ve mesleki yetersizlik, öğretim programı ve kaynak kitap azlığı, yabancılara Türkçe öğretimi için program oluşturulmaması gibi geçmişteki sorunlara; yabancılara Türkçe öğretiminde üniversitelerdeki eşgüdüm sorunu, program, yöntem, içerik ve materyal sorunu, öğretmen yetersizliği gibi günümüzdeki sorunlara değinilmiştir.

Yağcı (2017) Belaruslu öğrencilerin Türkçe öğrenimindeki sorunlarını gözlem yoluyla belirlemeye çalışmış ve bu sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir. Alfabe farklılığından

kaynaklı sorunlar, yazma becerisinde karşılaşılan sorunlar, öğrenme sürecini etkileyen diğer faktörler gibi başlıklar altında sorunlara yer verilmiştir.

Moralı (2018) çalışmasında PICTES projesinde Suriyeli mülteci çocuklara yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde karşılaşılan sorunların tespiti için öğretici görüşlerine başvurmuştur. Karşılaşılan sorunların çocukların duyuşsal durumu, hedef dil, sınıf yönetimi, sınıf ortamı ve aile iş birliği kaynaklı olduğu görülmüştür.

Ünal, Taşkaya ve Ersoy (2018) çalışmalarında Suriyeli göçmenlerin yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde karşılaştıkları sorunlara, bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerine ve Türkçeye ihtiyaç duyulma nedenleri ve kullanım sıklığına ilişkin öğrenci görüşlerine başvurmuşlardır. Araştırma sonucunda Türkçenin cümle yapısının farklılığı, öğrenimdeki geri bildirimin azlığı ve özgüven eksikliği gibi sorunlar tespit edilirken Suriyeli göçmenlerin Türkçeyi en çok günlük ihtiyaçlar için kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Korkmaz (2018) ilk olarak çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe öğretimiyle ilgili teorik bilgilere yer vermiş. Sonrasında uygulamadaki yansımalara, karşılaşılan sorunlara ve çözüm önerilerine yer vermiştir. Çalışma genel bir bakış açısı sunmayı hedeflemenin yanında Suriyeli öğrencilerin öğrenimindeki gözlemlerden yola çıkılarak çözüm önerileri sunulmuştur. Ayrıca sunulan çözüm önerilerin verimliliği uygulamada gözlemlenmiştir.

Azizoğlu, Demirtaş Tolaman ve İdi Tulumcu (2019) okutman görüşlerine başvurarak yabancılara Türkçe Öğretiminde akademik yazmada yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri ele almışlardır. Çalışmada sorunlar; öğrencilerden kaynaklanan sorunlar, ders kitabı ve materyalden kaynaklanan sorunlar ve ölçme ve değerlendirme sisteminden kaynaklı sorunlar olarak kategorize edilmiştir.

Kafali (2022) yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde uzaktan eğitimde yaşanan anlama becerilerine ilişkin sorunları ele almıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Yapılan çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim, yaşantılarda fark edilen ancak hakkında detaylı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanır. Olgular yaşadığımız dünyadaki olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 78). Olgubilimde, ilgili bireylerle görüşmeler yapılarak olgulara ilişkin yaşantılar ve anlamlar ortaya çıkarılır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018, s.22). Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan sorunlara ve bu sorunlara getirilebilecek çözüm önerilerine ilişkin okutman görüşlerine başvurulmuştur.

Çalışma Grubu

Türkiye'deki üniversitelerde 2020-2021 öğretim yılı içerisinde araştırmacının ulaşabildiği Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretimini sağlayan 29 kadın, 31 erkek toplam 60 okutman araştırmacının çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Katılımcılara ilişkin bilgiler:

- Kadrolu 36, sözleşmeli 24 kişi
- Yüksek lisans mezunu 29, doktora mezunu 25 ve lisans mezunu 6 kişi
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sertifikasına sahip 51, sahip olmayan 9 kişi

Yabancılarla Türkçenin uzaktan öğretiminde görev yapan katılımcıların yaşlarına bakıldığında en genç öğreticinin 23 yaşında olduğu ve 2 kişi olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılanlar arasında en deneyimli öğretici ise 50-52 yaş aralığında ve iki kişi olduğu görülmektedir. Öğreticilerin yaş dağılımlarına göre ağırlığın 30-40 yaş aralığında yoğunlaştığını ve toplam 42 kişi olduğu söylemek mümkündür.

Çalışmaya katılanların yabancılara Türkçe öğretimi alanında 30 yıl tecrübeye sahip 1 kişi, 26 yıl tecrübeye sahip 2 kişi, 25 ve 24 yıl tecrübeye sahip birer kişi olduğu görülmektedir. Alanına ilginin son yıllarda artması nedeniyle bu tecrübeye sahip olunması çalışmanın geçerliliği açısından da önemlidir. Çalışmada en az tecrübeye sahip 7 ay ile 2 kişi varken yoğunluğun 7 kişi ile 2 yıl tecrübeye sahip kişilerden oluştuğu görülmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sertifikası olup olmadığına bakıldığında katılımcıların 51'inin sertifikaya sahip olduğunu, 9 kişinin ise bu sertifikaya sahip olmadığı görülmektedir. Ayrıca sertifika programlarının pandeminin getirdiği süreç ile birlikte çevrim içi olarak yapıldığını ve sertifika veren kurumların da oldukça arttığı gözlemlenmektedir.

Katılımcıların “Ne zamandır yabancılara Türkçeyi uzaktan öğretiyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında 22 kişinin bir yıldır çevrim içi olarak ders verdiği görülmektedir. En az bir ay ders veren 3 kişi varken en fazla 7 yıl ile ders veren bir kişi bulunmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğretici tecrübeli oldukça önemlidir. Öğrenci merkezli bir program üzerinden ilerleyen dil öğretim süreci uzaktan eğitimde öğreticinin daha aktif olduğu bir boyuta evrilmiştir. Öğretici her zaman süreci yöneten kişi olsa da uzaktan öğretim sürecinde daha çok sorunluluk üstlenmiş ve uzun olan ders saatlerini doldurabilmek için alternatif olarak Web 2.0 araçlarını kullanma yoluna gitmiştir. Dolayısıyla öğrencilerin deneyimi ve yeterliliği uzaktan öğretim sürecinde daha çok önem kazanmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları sabit seçenekli cevaplamayı ve ilgili alanda derinlemesine bilgi aktarımını sağlanmasıyla birlikte analiz yapmada kolaylık, görüşülene kendini ifade etme avantajı da sağlamaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2018, s.159).

Araştırmada kullanılacak yarı yapılandırılmış görüşme formu literatürden elde edilen verilerden yararlanılarak 6 adet açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Yapılandırılmış görüşme formu, Türkçe Eğitimi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi alanında en az bir uzman görüşüne sunulmuştur. Hazırlanan form pilot uygulama kapsamında 3 okutmana uygulanıp sorularda görülen hataların düzeltilmesi ve eksikliklerin giderilmesiyle form son halini

almıştır. Son olarak hazırlanan form, Google form üzerinden okutmanlara gönderilerek veriler elde edilmiştir.

Veri Analizi

Olgubilim çalışmalarında kullanılan görüşme formları içerik analizi ile incelenir. Yapılacak olan bu çalışmada veriler içerik analizi ile çözümlenecektir. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2018, s.259). Okutmanların görüşleri ölçüsünde kodlar belirlenip kategorilere ayrılarak elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Görüş bildiren okutmanlar ‘katılımcı’ olarak isimlendirilmiş ve görüşler ‘K1, K2, K3...’ şeklinde numaralandırılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışmaya ilişkin toplanan verilerin analiz edilerek ait olduğu başlıklar altında verilmiştir. Bulgular toplam 6 ana başlık altında sunulmuştur. Bunlar başlıklar aşağıdaki şekildedir:

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Derslerinde İnternet Altyapısıyla İlgili Sorunlar
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerine Yönelik Kaynak ve Materyal Kullanımıyla İlgili Sorunlar
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar
4. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerileri İçin Karşılaşılan Ölçme ve Değerlendirme Sorunları
5. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Tavsiyeler
6. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğretim Elemanlarına Tavsiyeler

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Derslerinde İnternet Altyapısıyla İlgili Sorunlar

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerileriyle ilgili yaşanan internet altyapısına ilişkin sorunlara toplam 54 katılımcı görüş bildirmiştir. Görüşlerin incelenmesi sonucu elde edilen verilerin dört ayrı sorunda birleştiği görülmüştür. Böylece veriler aşağıdaki şekilde başlıklara ayrılmıştır:

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yaşanan Teknik Sorunlar
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Öğrenci Odaklı Sorunlar
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Konuşma Becerisinde Yaşanan Sorunlar

4. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Yazma Becerisinde Yaşanan Sorunlar

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yaşanan Teknik Sorunlar

Uzaktan öğretimin sağlanabilmesi için önemli somut bileşeni olan internet olgusunun öğretimin başlama ve sürdürebilmesinde başat bir görevi vardır. Bununla birlikte öğretimin diğer donanım materyalleri (bilgisayar, mikrofon, klavye vb.) öğretim sürecinin altyapısını oluşturur. Böylece katılımcılardan alınan uzaktan öğretime ilişkin yaşanan internet altyapısına ilişkin sorularında bu iki yapıdan kaynaklı çokça sorunların yaşandığı görülmüştür. Bu yapıları teknik sorunlar olarak ele alınmış ve incelenmiştir. İncelenen veriler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 1. Uzaktan Öğretim Sürecinde Yaşanan Teknik Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Bağlantı sorunu	19	36,5
Sorun yaşamadım	9	17,3
İnternet kalitesi	8	15,3
Mikrofonun çalışmaması	4	7,7
Sistem sorunu	3	5,8
Bağlantı senkronizasyonu	3	5,8
Görüntü donması	2	3,8
Ekranı okuyamama	1	2
İnternet yetersizliği	1	2
Klavye sorunu	1	2
Elektrik kesintisi	1	2
Toplam	52	100

Tablo 1'e bakıldığında 52 görüş ortaya konmuştur. Tabloya göre en çok dile getirilen sorun 19 görüş ve %36,5 oranla 'bağlantı sorunu'dur. İkinci sırada yer alan 9 görüş ve %17,3 oranda sorun yaşanmadığına dair bilgi verilmiştir. Bir sorun olarak dile getirilen 'internet kalitesi' 8 görüş ve %15,3 oranla ikinci önemli bir sorun denilebilir. Daha sonradan dile getirilen sorunlara bakıldığında 4 görüş ve %7,7'lik bir oranla 'mikrofonun çalışmaması' yer almıştır. 3 görüş, %5,8 oranlarıyla 'sistem sorunu ve bağlantı senkronizasyonu'; 2 görüş, %3,8 ile 'görüntü donması' sorunlarının yanında en son olarak da katılımcılardan 1 görüş ve %2'lik oranlarıyla 'ekran okuyamama, internet yetersizliği, klavye sorunu ve elektrik kesintisi' sorunları tabloda yerini almıştır.

Bağlantı sorununun büyük bir oranda öğretim sürecini etkilediği konusunda hemfikirlik görülmüştür. Bu sorunla ilgili katılımcı görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ses ve bağlantı sorunları yaşadım. (K9)

İnternet kesintileri sebebiyle sınıf içi iletişim kopuk, bireysel farklılıklara dikkat edemiyorsunuz. (K19)

Konuşma derslerinde sıkça yaşanan nokta internetin kesilmesi ve konuşmanın tamama ermemesiydi... (K26)

... Bağlantı sorunu, öğrencilerin teknoloji alt yapılarının yeterince iyi olmaması, internet kalitesi, kullanılan uzaktan eğitim programının -bazı- imkânsızları genel olarak karşılaşılan sorunlardır. (27)

İnternet kesintileri konuşmanın akışını bozdu... (K40)

Konuşma esnasında bazen internet kesilmesi yahut sesin cızırtılı gelmesi gibi problemler yaşanabiliyor. (K42)

İnternet bağlantısı dışında problem yaşamadım. (K48)

Konuşma için bağlantı kopukluğu beni çok zorladı, metnin bütününe okumakta kelimenin anlamını bağlamdan çıkarmakta zorlandım. (K53)

Katılımcı görüşlerinden hareketle bağlantı sorunu öğretim sürecinin tamamını etkilediği görülmüştür. Ders esnasında kopmaların yaşanması, internet kesintilerinin olması ve bu sorunların yol açtığı öğretmen-öğrenci; öğrenci-öğrenci etkileşimlerinin kısıtlanması hatta sona ermesinin başlıca sebebinin bağlantı kaynaklı olduğu görülmektedir. Bağlantı sorununun sesin ulaşmasını etkilediği K40 ve K42 görüşlerinde belirterek etkileşim düzeyini etkilediği düşünülebilir. Bağlantı sorununu konuşmaları yarıda kesilmesine de neden olmuştur. Aynı zamanda K53'e göre bağlantı sorunu ekranda görülen materyalin görünümünü de etkilediğini ve böylece ders sürecinin aksadığı da dile getirilebilir. İnternet altyapısıyla ilgili bağlantı sorunu dışında hiçbir sorun yaşamadığını dile getiren K48'in görüşüne baktığımızda bu sorunun ciddi bir problem olduğu ve gerekli altyapı çalışmalarıyla iyileştirilmeye gidilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

İnternet altyapısıyla ilgili %19 oranda sorun yaşanmadığı konusunda görüş bildirilmiştir. Bu görüşler aşağıda verilmiştir.

Yazma ve konuşma daha rahat. Öğrencilerin konuşmalarını canlı olarak değerlendirmek mümkün. (K29)

Herhangi bir alt yapı sorunu yaşamadım... (K43)

Kendim yaşamadım... (K50)

Yaşamadım. (K54)

Sorun yaşanmadığına dair net bir ifadeyle görüşlerin bildirildiği görülür. K29 ise yazma ve konuşma derslerini anlama dersleriyle karşılaştırdığında internet altyapısıyla ilgili herhangi bir sorun yaşamadığını hatta değerlendirmenin rahat olduğunu dile getirmiştir.

İnternet kalitesinde sorun yaşadığı bildiren %15,3 orana ait görüşler aşağıda verilmiştir.

... bağlantı kalitesindeki gidip gelmeler. (K31)

İnternet hızının düşük olması, Afganistan'da sağlam bir internet altyapısının bulunmaması. (K36)

İnternet yavaşlığı. (K49)

İnternet kalitesinden bahsedilen 3G, 4.5G ve 5G hızlarının kullanımına bağlı olarak ders süreci etkilenmektedir. Şebeke ve kalitenin düştüğü yerlerde internetin çekim gücüne dayalı yavaş yüklenmeler sorun oluşturmuştur. Türkiye’de en üst seviye olarak kullanılan 4.5G yeterli bir hız gibi görülse de salgın döneminde yaşanan genel ağ kullanım artışına bağlı olarak yüklenmelerin olması sonucu bu hız düşmektedir. Fakat bu kalitenin sadece Türkiye bazlı düşünülmemesi gerekir. Uzaktan eğitim sürecinde diğer ülkelerde öğretici veya öğrenci olarak bulunanların, konum olarak ait oldukları ülkelerin internet altyapılarından etkilenmektedirler. Özellikle gelişmemiş Afrika ve Orta Doğu ülkelerinde öğretim sürecine katılan bireyler bu sorunla mücadele etmektedir. K36’nın bildirdiği Afganistan örneğinden hareketle internetin ve kalitesinin yüksek olmaması ciddi bir sorun olarak görülmektedir.

%5,8 ile dile getirilen sistem sorununa ait görüşler de verilmiştir. Sistem olarak adlandırılan bu tema üniversitelerin ya da devlet/özel eğitim kurumlarının kullandığı uzaktan eğitim uygulamasına (Zoom, Perculus, Google Classroom vb.) ait sorunları dile getirir. Bu görüşler aşağıda verilmiştir.

Sistem bazen düşüyor, bazen de sistem sorunları nedeniyle bağlanamıyordu. (K14)

... bazen sistemden kaynaklanan aksaklıklar yaşadım. (K17)

... Konuşma becerisi için bir diyalog ortamı oluşmuyor, program altyapıları yetersiz kalıyor. (K25)

Uzaktan eğitim için kendini uyum sürecine alan kurumların seçtikleri internet altyapısıyla desteklenen çevrim içi programların işlevselliği, kullanım kolaylığı kısacası yazılım özellikleri öğretim sürecinin kalitesini ölçmektedir. Kullanılan düşük yazılımlı programların, özellikle üniversiteler gibi kendi sistem ağlarına ait yetersiz programların üretilmesi ya da diğer uygulamalarının kendi sistemlerine uyumsamada zorluk çekilmesi öğretim sürecini olumsuz etkiler. Özalde K25'in ifade ettiği sistemin yetersiz kalma durumu konuşma becerisinin en önemli yapı taşlarından olan *diyalog kurmaya* engel teşkil etmiştir. Bu görüşten hareketle de sistem sorunun anlatma becerilerinin ana unsurlarını zedelediği görülmektedir.

Bağlantı senkronizasyonu (eş zamanlılık) sorununa ilişki 2 görüş bildirilmiştir. Bu görüşlerden biri;

... İnternette dolay konuştuğum ve yazdıklarım eş zamanlı olarak öğrenciye ulaşmadığı için anlama sorun yaşıyor bu da anlatma becerilerine oldukça olumsuz yansıyor. (K35)

şeklindedir. Bağlantının neden olduğu öğreticiyle eş zamanlı etkileşiminin sağlanmaması olumsuz bir süreç doğurmaktadır. Özellikle konuşma ve yazma becerilerinin anlatma becerisi olduğu düşünüldüğünde etkileşimin en yoğun olduğu derslerdir. Özellikle konuşma derslerindeki senkronizasyonluk öğreticinin veya öğrencinin ses önceliğini değiştirerek bağlamın yok olmasına neden olmaktadır. Konuşurken ekrana yansıyan materyalin veya tam tersi bir durum halinde ikisinin eş zamanlı olarak hedef bireye gitmemesi gibi yaşantılar ortaya çıkabilmektedir. Nitekim bağlantının eş zamanlı olmamasıyla konu anlatımı, etkinlik yapımı, değerlendirmeler, geri dönütler vb.nin verimsiz olmasının yanında yanlış öğrenmelere de sebep oluşturmaktadır.

İnternet altyapısının konuşma ve yazma derslerinde yarattığı diğer teknik sorunlara bakıldığında, görüntü donması ve ekranı okuyamama sorunları da öğretim sürecini

etkilemiştir. Görsel olarak yansıyan görüntünün işlevsizleşmesi zaman kaybına ve verimsiz bir öğretime yol açabilmektedir.

Teknik sorunların içinde internet altyapısı dışında teknolojik donanım malzemelerdeki eksikliklere ya da arızalara ilişkin görüşler bildirilmiştir. Ekran, mikrofon, kulaklık ve klavye uzaktan öğretim sürecinin ana donanım malzemelerindendir. Özellikle konuşma derslerinde mikrofon ve kulaklık, yazma derslerinde ise ekran ve klavye vazgeçilmez unsurlardır. Bu yapıların bütünleşik olarak sürdürdüğü öğretim sürecinde birinin eksiliği veya bozulması bütün süreci olumsuz etkilemektedir. Görüntü donması, ekranı okuyamama, mikrofonun çalışmaması ve klavye sorunlarına ait görüşler bildirilmiştir.

Görüntü donmasına ilişkin görüşler;

Ses kalitesizliği, görüntü donması, internet kesilmesi. (K32)

Mikrofonun çalışmamasına ilişkin görüşler;

İnternet kesintileri ve mikrofonun bozuk olması... (K16)

Mikrofon problemi yaşanılıyor. (K28)

Klavye sorununa ilişkin görüşler;

... Klavye sorunu yazma sorunu gibi yansıyor. (K7)

Teknik yapıların, uzaktan öğretimin başlamasını ve sürdürmesini sağlar. Bir görüşte “... *hatta elektrik kesintisi (K20)*” ifadesindeki *hatta* kelimesiyle elektrik kesintisi gibi çağın basit teknik bir sorununun çözülmemesi gözlemlenmiştir. Uzaktan öğretimin gerçekleşmesi için öncelikli olarak teknik sorunların önüne geçilmesi gerekmektedir.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Öğrenci Odaklı Sorunlar

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma ve yazma becerisinde yaşanan zorluklara ilişkin alınan görüşlerde öğrenci odaklı sorunların da ortaya çıktığı görülmüştür. Görüş bildiren öğretmenler internet altyapısıyla ilgili öğrencilerinin yaşadığı zorluklardan dolayı ders sürecinde yaşadıkları sorunları dile getirmişlerdir. Böylece internet altyapısının öğrenci temelli yaşanan sorunları da açığa çıkarmıştır. Bu sorunlara ilişkin görüşler Tablo 2’de belirtilmiştir.

Tablo 2. İnternet Altyapısından Kaynaklı Öğrenci Odaklı Yaşanan Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Bağlantı sorunu	6	50
Sisteme uyum sorunu	2	16,6
Bilgisayar ortamı istenmemesi	1	8,3
Ses ve görüntü sorunu	1	8,3
Motivasyon düşüklüğü	1	8,3
Bireysel farklılıklara dikkat edememe	1	8,3
Toplam	12	100

Tablo 2’ e göre öğrenci odaklı toplam 12 görüş bildirilmiştir. Bu görüşlerden en önde geleni 6 görüş ve %50 oranla ‘bağlantı sorunu’ olmuştur. 2 görüş ve %16,6 oranla ‘sisteme uyum sorunu’ belirtilen ikinci sıradaki bir sorundur. 1 görüş ve %8,3 oranla ‘bilgisayar ortamı istenmemesi, ses ve görüntü sorunu, motivasyon düşüklüğü ve bireysel farklılıklara dikkat edememe’ belirtilen diğer sorunlardandır.

%50’ lik oranla en çok dile getirilen ‘bağlantı sorunu’ dikkate alındığında bu sorunun Tablo 1’ de gösterilen teknik sorunlardan %35,5 ile en fazla yaşanan sorun ‘bağlantı sorunu’yla eşdeğer bir sorun olduğu görülür. Öğreticilerin ve öğrencilerin aynı sorunu en üst düzeyde yaşadığı görülmüştür. Öğrenci odaklı yaşanan ‘bağlantı sorunu’na ilişkin görüşler aşağıda verilmiştir.

Konuşma ve yazma dersleri uygulamalı olduğu için öğrencilerimin internetinden kaynaklanan ve bazen sistemden kaynaklanan aksaklıklar yaşadım. (K17)

Tıpkı okuma ve dinleme gibi öğrencilerin kendi internet ağlarıyla yaşadıkları sorunlar vardı. (K18)

Öğrenci bağlantı sorunu. (K21)

Uzaktan eğitimde en çok konuşma ve yazma derslerinde sorun yaşıyoruz. Öğrencilerin internet altyapıları yetersiz oluyor veya ses ve görüntü sistemlerinde problem oluyor... (K24)

Kendim yaşamadım ama öğrencilerin bağlantı sorunları olabiliyor. (K50)

Öğrencilerin yaşadığı bağlantı sorununa ilişkin görüşlerden yola çıkıldığında bu sorunun uzaktan eğitime etkisinin derecesi görülebilir. Özellikle anlatma becerileri derslerinin uygulamaya dayalı olduğu için yaşanan bağlantı sorunu etkileşim düzeyini azaltmaktadır. Bu sorundan kaynaklı öğrencilere ulaşamayan veya onlardan gelemeyen dönütlerle dersin ilerlemesini engellemektedir. K24’ün görüşüne göre uzaktan eğitimden, olumsuz yönde en

çok etkilenen konuşma ve yazma dersleridir. Nitekim uzaktan eğitimin getirmiş olduğu bağlantı sorunundan kaynaklı yaşanan ses ve görüntü problemlerinden konuşma ve yazma derslerinin en çok etkilendiği görüşlerde belirtilmiştir. Aynı zamanda ders süresi ve sınıf mevcudu göz önünde bulundurulduğunda, öğretim sürecinde bulunan herkesin konuşma ve yazma derslerinde oluşturduğu iletişim ortamına bağlantı sorunu yaşayan öğrenciler uzak kalmaktadır. Bunun sonucunda sınıf bağlamından uzaklaşan öğrencinin, öğretim sürecinde motivasyon düşüklüğü yaşaması öngörülmektedir.

Öğrencilerin sisteme uyumuyla ilgili %16,6'lık oranla 2 görüş belirtilmiştir.

Çoğu öğrenci sisteme zor uyum sağladı... (K10)

... Yazma derslerinde interneti dolayısıyla teknolojiyi aktif olarak kullanmayan öğrencilerden geri dönüt almak zorlaşmaktadır... (K34)

KOVID-19'un sebep olduğu uzaktan öğretimin sürecine uyumun getirdiği teknoloji tabanlı öğretim, sisteme yabancı öğrencilerin; sistemi tanımları, alışmaları ve aktif olarak kullanmalarına belli bir süre ayırdıkları düşünülmektedir. Bu süreç teknolojiyi aktif olarak kullanmayan öğrencilerde zorlu geçmenin yanında dil öğreniminde de verimi düşürmektedir. Özellikle K34' ün ifade ettiği teknolojiyi aktif kullanmayan öğrencilerden geri dönütlerin alınamaması, öğrencinin öğretim sürecinde öğrendiklerini veya öğrenemediklerini öğreticiye ulaştıramayınca öğrenci odaklı verimsiz bir süreci ortaya koymaktadır. Yazma derslerinde bu sorunun bir engel ifade ettiğini belirten K34, öğrencilerin sisteme uyum sorunundan anlatma becerilerinin daha fazla etkilendiği görülmektedir. Nitekim yazma becerilerinde klavye kullanamama, konuşma becerilerinde mikrofon kullanamama sorunları Tablo 1' de belirtilen sorunlardandır. Bu sorunların özellikle anlatma becerilerinde sorun yarattıkları görülmektedir.

Sistemin yanında internet ve teknoloji kullanımına yabancı öğrencilerin verimli bir öğretim süreci gerçekleştirmeyecekleri öngörülmektedir. Bir tercih olarak uzaktan öğretimin seçen öğrencilerin hazırbulunuşluklarının getirdiği beceriyle sorun yaşanmazlarken, 2019 senesinin sonuna doğru yaygınlaşan KOVID-19 hastalığının mecbur bıraktığı uzaktan eğitim teknolojiye yabancı olan birçok öğrenciyi olumsuz etkilemiştir. Özellikle yabancı dil eğitimlerinde anlam düzeyinin alt seviyelerde olduğu karşılıklı iletişiminin kısıtlı olmasına teknoloji ayrı bir engel olarak eklenmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde teknolojiye yabancı ülkelerden (Afganistan, Afrika ülkeleri vb.) katılan öğrencilerin bu sorunla baş başa kaldığı öngörülmektedir.

Öğrenci odaklı internet altyapısına dair 1 görüş ve %8,3 oranla ilgili olan sorunlara dair katılımcı görüşleri aşağıda verilmiştir.

‘Bilgisayar ortamı istenmemesi’ sorunuyla ilgili görüş;

... bilgisayarı istemeyenler oldu. Bilgisayarda konuşmak istemediler. (K10)

‘Ses ve görüntü sorunu’yla ilgili görüş;

... Öğrencilerin internet altyapıları yetersiz oluyor veya ses ve görüntü sistemlerinde problem oluyor. (K24)

‘Motivasyon düşüklüğü’ sorunuyla ilgili görüş;

Konuşma derslerinde sesin algılanamaması ve geç gitmesi gibi durumlar yüzünden öğrencilerin motivasyonu düşmekte... (K6)

‘Bireysel farklılıklara dikkat edememe’ sorunuyla ilgili görüş;

İnternet kesintileri sebebiyle sınıf içi iletişim kopuk, bireysel farklılıklara dikkat edemiyorsunuz. (K19)

Öğrencilerin bilgisayar ortamını istememelerinin bir sorun olarak dile getirildiği K10 görüşüne nedeni diğer görüşlerden hareketle teknik aksaklıklardır, denilebilir. Bakıldığında ‘ses ve görüntü sorunu’ gibi yaşanan teknik bir sorunun yarattığı ‘motivasyon düşüklüğü’ öğrencilerin, bilgisayar ortamında konuşmak istememelerine, derse katılımın düşmesine neden olabildiğini K10, K24 ve K6’daki görüşlerinde dile getirmişlerdir. Ayrıca internet kesilmesi gibi yaşanan teknik bir sorunun beraberinde getirdiği iletişim kopukluğuyla meydana gelen öğretici tarafından bireysel farklılıkları gözetememe durumu da bir sorun olarak belirtilmiştir.

İncelenen internet altyapısından kaynaklanan öğrenci odaklı sorunların Tablo 1’de ifade edilen teknik sorunlarla alakalı olduğu görülmüştür. Netice olarak teknik sorunların öğrenci odaklı sorunlara da yol açtığı söylenilebilir. Bu teknik sorunların öğrencinin, öğretim sürecine uyumunu ve öğretime isteğini olumsuz etkilediği görülmektedir.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Konuşma Becerisinde Yaşanan Sorunlar

Dil becerilerinden etkileşime dayalı olan ve geri dönütün kaçınılmaz olduğu konuşma becerisinde uzaktan eğitimin kaliteli olması önem arz etmektedir. Uzaktan eğitimde kaliteli bir öğretimin temel yapı taşlarından olan teknik malzemeler konuşma becerisi için çokça önem taşır. Öğrenim için uygun malzemelerin çevrimiçi öğrenime uyumunda internet olgusu açığa çıkmaktadır. Kısacası uzaktan eğitimde teknik malzemelerin ve internet altyapısının eş güdümü sağlanmalıdır. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma becerisinde de bu durumun sağlanması kaliteli bir öğretim süreci ortaya çıkaracaktır. Öğrenim sürecinde yaşanan sorunların belirlenmesi ve çözüm yolları aranmasıyla kaliteli öğrenim süreci devam edecektir.

İncelenen görüşlerle, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde internet altyapısından kaynaklı konuşma becerisinde yaşanan sorunlar ortaya çıkmaktadır. Tablo 3'te bu sorunlara yer verilmiştir.

Tablo 3. İnternet Altyapısından Kaynaklı Konuşma Becerisinde Yaşanan Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Genel ses sorunu	8	36,3
Sesin algılanmaması	4	18
Öğrencinin konuşmaya çekinmesi	4	18
Sesin geç gitmesi	2	9
Sınıf içi iletişim kopukluğu	2	9
Sosyal ortamın olmaması	1	4,5
Konuşma için portal yetersizliği	1	4,5
Toplam	22	100

Toplam 22 görüşün yer aldığı Tablo 3'te 7 farklı soruna yer verilmiştir. İnternet altyapısından kaynaklı konuşma becerisinde yaşanan en büyük sorun %36,3'lük oran ve 8 görüşle 'genel ses sorunu'dur. Bunu takiben %18 oran ve 4 görüşle 'sesin algılanmaması' ile 'öğrencinin konuşmaya çekinmesi' sorunları olmuştur. %9 oran ve 2 görüşle 'sesin geç gitmesi' ile 'sınıf içi iletişim kopukluğu'; %4,5 oran ve 1 görüşle 'sosyal ortamın olmaması' ile 'konuşma için portal yetersizliği' bahsedilen diğer sorunlardandır.

Konuşma becerisi derslerinde 'ses, konuşma, iletişim' gibi anahtar kelimelerin hedef dilde aktif kullanımı öğrenciye kazandırılmak istenir. Uzaktan öğretim sürecinde konuşma becerisi için bu aktifliğin sağlanması, teknik donanımla eşgüdüm içerisinde ilerleyen internet altyapısının kalitesine bağlıdır. Tablo 1'de yaşanan internet altyapısından kaynaklı teknik

sorunların konuşma derslerinde de çeşitli engeller doğurduğu görülmüştür. Tablo 3'e göre %36,3 oranla 'genel ses sorunu' ve %18 oranla 'sesin algılanmaması' sorunları internet altyapısından kaynaklı sıkça yaşanan sorunlar olarak dile getirilmektedir. Tablo 1'de ve Tablo 2'de olan bağlantı sorunun konuşma derslerinde bu sorunlara yol açtığı görülmektedir. İncelenen görüşlere göre konuşma derslerinde internet kesilmeleri, konuşma akışının bozulmasına ve buna bağlı olarak öğretici-öğrenci; öğrenci-öğrenci arasındaki eş zamanlamanın kaybolmasına neden olmaktadır. Bu eş zamanlamanın sağlanmadığı derslerde anlama sorunlarına yol açıldığına ve böylece anlatma becerilerine de bu etkinin yansıdığından bahsedilmektedir.

'Genel ses sorunu'na ait görüşler;

Ses sorunu yaşadım. Konuşmanın karşılıklı olarak devam ettiği durumlarda eş zamanlı olarak iletişim internetten dolayı sağlanamadığı durumlar oldu... İnternetten dolayı konuştuklarım ve yazdıklarım eş zamanlı olarak öğrenciye ulaşamadığı için anlama sorun yaşıyor bu da anlatma becerilerine oldukça olumsuz yansıyor. (K34)

Konuşurken bazen ses problemleri yaşadık... (K35)

Ders sırasında seste yaşanan cızırtılardan kaynaklı 'sesin algılanmaması' ve internet kalitesine bağlı olarak yaşanan 'sesin geç gitmesi' sorunlarından doğan komik veya kötü ses yankılarının derste gülüşmelere neden olduğu söylenmiştir. Aynı zamanda bu gibi ses sorunlarının öğrencinin motivasyonunu düşürdüğüne dair görüşlere rastlanmıştır.

'Sesin algılanmaması' ve 'sesin geç gitmesi' sorunlarına ait görüşler;

Konuşma derslerinde sesin algılanamaması ve geç gitmesi gibi durumlar yüzünden öğrencilerin motivasyonu düşmekte... (K6)

Konuşma esnasında bazen internet kesilmesi yahut sesin cızırtılı gelmesi gibi problemler yaşanabiliyor. (K42)

... internet gidince ve ses kötü gelince sınıfta gülüşmeler yaşandı. (K52)

Konuşma derslerinde %18 oranla 'öğrencinin konuşmaya çekinmesi' sorununa ait görüşlere bakıldığında sisteme uyumda zorlanmaları, bilgisayar ortamına yabancı olmaları gibi durumlardan dolayı konuşmaya çekinen öğrencilerin olduğu söylenmiştir. Bunlardan ayrı olarak çekingen öğrencilerin de konuşmak istememeleri öğreticiye konuşma derslerinde

zorluk yaşatmıştır. Öğrencilerin de uzaktan eğitimde konuşmaya çekinme durumları, anlatma becerilerinin gelişmesini yavaşlattığı söylenebilir. Bu soruna ilişkin görüşler aşağıda verilmiştir.

Çoğu öğrenci sisteme zor uyum sağladı, bilgisayarı istemeyenler oldu. Bilgisayarda konuşmak istemediler. (K10)

... öğrencilerin konuşurken çekinmeleri. (K16)

Uzaktan eğitimde en çok konuşma ve yazma derslerinde sorun yaşıyoruz. Öğrencilerin internet altyapıları yetersiz oluyor veya ses ve görüntü sistemlerinde problem oluyor. Ayrıca utangaç veya konuşmak istemeyen öğrencilerin derse katılım problemi oluyor... (K24)

Öğrenciler konuşmaya çekindiler... (K52)

‘Sınıf içi iletişim kopukluğu’ ve ‘sosyal ortamın olmaması’ sorunları Türkçenin yabancı dil olarak öğreniminde iletişime dayalı olan konuşma becerisinin gelişmesini durgunlaştırmıştır. Özellikle pandemi döneminde öğrenim gören öğrencileri ve Türkiye dışında öğrenim sürecine katılan öğrencileri olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Konuşma becerisinin formal ve daha çok informal olarak gelişime çokça açık bir beceri olduğu bilinmektedir. Ancak uzaktan eğitiminin getirdiği etkileşim kısıtlılığı informal düzeye katkısı oldukça kısıtlıdır. Ayrıca derste de iletişim kopukluğunun yaşanması var olan bu duruma ayrı bir ekleme yapmaktadır. Uzaktan eğitimde sosyal ortamın olmaması da hedef dil konuşurlarıyla sağlanması düşünülen dile maruz kalmayı engelleyerek konuşma becerisinin gelişmesini gerilediğini incelenen görüşler bildirmektedir. Bu sorunlara ilişkin görüşler şu şekildedir:

... Konuşma becerisi için bir diyalog ortamı oluşmuyor, program altyapıları yetersiz kalıyor, Türk öğrencilerle konuşmadıkları için sosyal ortam olmadığı için konuşma becerisi geriliyor. (K24)

Konuşma becerisinin ilerlemesi için uzaktan öğretim sürecinde kullanılan uzaktan eğitim sistemi, uygulaması veya portalı olarak ifade edilen yapının konuşma becerisinin kazanımlarını gerçekleştirecek özellikte olması gerekmektedir. Bununla ilgili sorun yaşayan katılımcı “Portalın yetersizliği. Konuşma dersleri için başka platforma geçme ihtiyacı. (K39)” şeklinde görüşünü bildirmiştir. Yeterli olmayan uygulamalarda konuşma becerisi için

başka bir uygulamaya geçilmesi durumunun öğretici ve öğrencilerine zorluk çıkarabileceği düşünülmektedir.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İnternet Altyapısından Kaynaklı Yazma Becerisinde Yaşanan Sorunlar

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde internet altyapısıyla ilgili yaşanan sorunlara verilen cevaplarda yazma becerisine ait özelde sorunların olduğu görülmüştür. Dil becerilerinden en son ve yavaş bir şekilde ilerleyen bu beceri için öğretici-öğrenci etkileşimi çok önemlidir. Özellikle diğer beceriler dışında doğrudan somut bir ürün elde edilen bu beceride öğrencinin çabası ve öğreticinin yönlendirmesi gerekmektedir. Her an düzeltme ve takviye gerektiren bu beceri için internet altyapısının ve beceriye uygun sistemin aktif bir şekilde kullanılması gerekir.

İncelenen görüşlerde çıkan sorunlar Tablo 4'te verilmiştir. Bu sorunların ilerleyen süreçlerde giderilmesiyle faydalı bir yazma becerisi öğretimi sağlanabilir.

Tablo 4. İnternet Altyapısından Kaynaklı Yazma Becerisinde Yaşanan Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Yazmada dönüt verememe	3	23
Öğrencinin yazma ürünüyle etkileşime geçememe	3	23
Yazmada süre kısıtlılığı	2	15,3
Öğrencinin canlı derste yazmaması	1	7,7
Yazma ödev ve sınavların internetten alınması	1	7,7
Ekrana yazmanın verimli olmaması	1	7,7
Yazma pratiklerinin öğrenci ekranına düşmemesi	1	7,7
Yazıların silinmesi	1	7,7
Yazmada olanak yetersizliği	1	7,7
Toplam	13	100

Tablo 4'e bakıldığında internet altyapısından kaynaklı yazma becerilerinde yaşanan 9 soruna yer verilmiştir. Bu sorunlarla ilgili katılımcılardan toplam 13 görüş bildirilmiştir. %23 oranla en çok dile getirilen 'yazmada dönüt verememe' ve 'öğrencinin yazma ürünüyle etkileşime geçememe' sorunlarıdır. İkinci sırada %15,3 oranla 'yazmada süre kısıtlılığı' sorunu yer almaktadır. %7,7 oranla 'öğrencinin canlı derste yazmaması, yazma ödev ve sınavların internetten alınması, ekrana yazmanın verimli olmaması, yazma pratiklerinin öğrenci ekranına düşmemesi, yazıların silinmesi ve yazmada olanak yetersizliği' dile getirilen diğer sorunlardır.

Konuşma becerisinden farklı olarak yazma becerisinde ortaya konulan ürünün somut bir şekilde görülmesi öğretim süreci için daha faydalıdır. Öğrencinin yazma becerisindeki

seviye durumunun öğrenilmesi ve yapılan yanlışları birebir düzeltme imkânı sağlanması için bu ürünlere uzaktan eğitim sürecinde en kısa sürede ulaşmak internet altyapısına bağlıdır. Bu durumun olumsuz işlemesi sonucunda ‘öğrencinin yazma ürünlerine ulaşamama’ ve ‘yazmada dönüt verememe’ sorunları ortaya çıkarak verimsiz bir beceri öğretimine neden olmaktadır. Bu sorunlarla ilgili incelenen görüşlere göre; yazmada dönütün anlık verilememesinden şikayetçi olmuşlardır. Bu görüşler şu şekildedir;

Yazmada dönüt vermek zor olabiliyor. (K1)

... Yazmada anlık kontrol ve dönüt zor oluyor... (K7)

Yazmada dönüt vermemenin, uzaktan eğitimden kaynaklı olarak öğrenci ürününe ulaşmada yaşanan zorluktan, ders süresinin kısıtlılığından ve fazla öğrenci mevcudundan dolayı olduğu düşünülebilir. Bu sorunu, %23'lük aynı oranla ‘öğrencinin ürünüyle etkileşime geçememe’ sorunu takip etmektedir. Birbirine bağlantılı ilerleyen yazma sorunlarında özellikle yazma ürününe ulaşamayan öğretici öğrencinin sözü edilen becerideki durumu hakkında hiçbir bilgiye sahip olamamaktadır. Ulaştığı ürünlere de kullanılan internet altyapılı uygulamanın izin verdiği özelliklerle etkileşim sağlayabilmektedir. Bu sorunla ilgili aşağıdaki görüş şu paylaşılmıştır.

Yazma eğitimi örgün derslerde de geliştirilmesi gereken bir beceriyken uzaktan eğitim sürecinde öğrencinin kendi çalışmasına kaldı. Dikte yaptırılıyor yanlışlar ekrana yansıtılıp düzeltiliyor fakat yazı düzeni ve yazı şekli düzeltilemiyor. (K12)

Öğretici K12’de, uzaktan eğitim süreci için yazma becerisini öğrenci tabanlı bir ilerleme olduğundan bahsetmektedir. Yazma ürününe etkileşimi ekrana yansıtarak dönüt sağlarken birebir ürünle etkileşime girmediği için yazı düzenine ve karakterlerine müdahale edemediğinden bahsetmektedir.

‘Yazmada süre kısıtlılığı’ sorunuyla ilgili %15,3 oranında 2 görüş bildirilmiştir. Bu görüşlere göre uzaktan eğitimde yazma derslerin için en büyük problemin zaman dile getirilmiştir. Ders esnasında yapılan yazma çalışmalarının çok fazla uzun sürdüğünden dersin süresini aştığı söylenmiştir. Bu çalışmaların uzun sürmesine çözüm olarak öğretmenler, ders dışı sosyal medya araçlarıyla yazma ürününü öğrencinin ulaştırmasını istemiştir. Diğer bir görüş de bu görüşü destekleyici olarak yazma derslerinin, yazma ürünüyle etkileşime dayalı olduğunu fakat etkileşime girildiğinde ders süresinin aşıldığından bahsetmiştir. Her iki

görüŖte ders süresinin yazma becerisinde önemli bir unsur olduğu üzerinde önemle durmaktadır. Bu görüşler Ŗu Ŗekildedir;

Yazma becerisinde ise en büyük problem zaman. Yazma derslerinde çok fazla etkileŖime giremiyoruz. EtkileŖime girme çabasına harcadığımız zaman da dersi yetiŖtirmiyoruz. (K24)

Yazma becerisinde bu süreçte çok kayıp yaŖandığını düşünüyorum. Yazma örgün eğitimde de takibi zor olan bir beceriydi Ŗimdi takip etmek mümkün değıl. Yazma çeŖitleri azaldı ve sınırlandı. Dikte çalışması uzun zaman alıyor dersin süresi yetmiyor. Çalışmalar genellikle dersten sonra yazıp sosyal medya aracılığıyla gönderme Ŗeklinde gerçekteŖiyor fakat tüm öğrenciler göndermediğı için kazanım tam anlamıyla amacına ulaşamıyor... (K25)

Diğer sorunlarla ilgili %7,7'lik oranla 1 görüş bildirilmiŖtir.

‘Yazma ödev ve sınavların internetten alınması’ sorunuyla ilgili bildirilen görüş;

... Yazma ödevi ve sınavlarında internetten kopyala yapıştır ile yapılması. (K6)

‘Ekрана yazmanın verimli olmaması’ sorunuyla ilgili bildirilen görüş;

Yazma sorununu sınıftaki beyaz tahtadan evime de alarak aŖtım. Çünkü ekrana yazmayı verimli bulmuyorum. (K45)

‘Yazma pratiklerinin öğrenci ekranına düşmemesi’ sorunuyla ilgili bildirilen görüş;

... Yazma dersi için yapılan pratiklerin öğrenci ekranına düşmemesiydi. (K26)

‘Yazmada olanak yetersizliğı’ sorunuyla ilgili bildirilen görüş;

Özellikle yazma becerisini geliŖtirmek için olanakların yetersiz olduğunu düşünüyorum. (K38)

İnternet altyapısından kaynaklanan yukarıdaki %7,7'lik görüşlerde yazma becerisinin uzaktan eğitimde verimli olmamasından bahsedilmektedir. Bu verimsizliğe yazma ödevlerinin internetten alınması tetiklediğı söylenebilir. Yazma unsurlarının öğrenci ekranına yansımadığı durumlar için bazı katılımcılar (K45) beyaz tahtaya yazarak çözüm aramıŖtır.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerine Yönelik Kaynak ve Materyal Kullanımıyla İlgili Sorunlar

Türkçeni yabancı dil olarak öğretiminde İstanbul, Yeni Hitit ve Yedi İklim setlerinin yüz yüze eğitimde sıklıkla tercih edildiği bilinmektedir. Pandemi dönemiyle uzaktan eğitime geçişin hızlandığı olgusal süreçte bu setler uzaktan eğitimde tercih edilmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde uzaktan eğitim, pandemi öncesinde nadiren kullanıldığından bu setler sürecin bakırlığıyla tercih edilmiştir. Setlerin Z-kitap olarak elektronik ortamda bulunmaması, kitapların PDF biçimlerinin kullanılmasına yönlendirmiştir. Yunus Emre Enstitüsünün hazırlamış olduğu ve pandemi öncesinde de kullanılan Z-kitap uzaktan eğitim sürecinin bir kısmını kolaylaştırmıştır.

Ders materyalleri olarak derste kullanılan kitaplar dışında internet tabanlı birçok materyalin kullanma kolaylığı sağlanabilir. Web 2.0 araçlarının, uzaktan eğitimde kullanım kolaylığının olması materyal erişimine destek sağlamaktadır. Web 2.0 araçlarının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmasıyla ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında: Web 2.0 araçlarının akademik başarıya etkisi üzerine yapılan bir deneysel çalışmada, bu araçlarla eğitim alan deney grubunun başarısının arttığı (Göker ve İnce, 2019); KAHOOT olarak bilinen Web 2.0 aracıyla kelime öğretimi yapılırken, geleneksel kelime öğretimine göre anlamlı bir fark olduğu (Tıraşoğlu, 2019); yazma beceri derslerinde kullanılan Poll Everywhere olarak bilinen Web 2.0 aracıyla yapılan etkinliklerde yazma derslerine karşı olumlu tutumların ve becerilerin geliştiği (Baş ve Turhan, 2017) sonuçlarına ulaşılmıştır. Nitekim yapılan çalışmalara bakıldığında, uzaktan eğitim sürecinde kullanımı ve derse uyumu daha kolay olan Web 2.0 araçlarının yüz yüze eğitime oranla daha avantajlı olarak kullanılabilir ve daha fazla fayda sağlayabilir.

Konuşma derslerinde etkileşime dayalı materyallerin oluşturulması ve yazma derslerinde de motive edici, zevkli yazma materyallerinin dijital olarak hazırlanması (Ör. Web 2.0 araçlarıyla oluşturulması.) öğrencilerin uzaktan öğretimde anlatma becerilerine katkı sağlayacaktır.

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde, anlatma becerilerine dair yaşanan kaynak ve materyal kullanımıyla ilgili yaşanan sorunlara ilişkin bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerine Yönelik Kaynak ve Materyal Kullanımıyla İlgili Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Yaşamadım	21	31,8
Uzaktan eğitim odaklı materyal eksikliği	11	16,6
Öğretim programlarının uzaktan eğitime uygun olmaması	3	4,5
Mikrofon sorunu	3	4,5
İnternet sorunu	2	3
Motivasyon düşüklüğü	2	3
Konuşma ortamının olmaması	2	3
Yazma ödevlerinin kontrol edilememesi	2	3
Yazma aracının eksikliği	2	3
Materyallerin sadece dijital ortamda olması	1	1,5
Kitapların dijital ortamda olmaması	1	1,5
Materyallerin kullanılamaması	1	1,5
Öğretim seti eksikliği	1	1,5
Kaynakların ücretli olması	1	1,5
Uzaktan eğitim platformlarının etkileşimi sağlayamaması	1	1,5
Konuşmada dönüt alamama	1	1,5
Konuşmada güncel konu eksikliği	1	1,5
Diyaloglara adapte olamama	1	1,5
Yazmada öğrenci pasifliği	1	1,5
Yazmada konu seçimi	1	1,5
Öğrencinin iyi bilgisayarının olmaması	1	1,5
Öğrencinin teknolojik yetersizliği	1	1,5
Öğrencinin konuşmaya çekinmesi	1	1,5
Öğrencilerin ders kitaplarına ulaşamaması	1	1,5
Materyalin öğrenci ekranına yansımaması	1	1,5
Dosya yükleyememe	1	1,5
Video gönderememe	1	1,5
Toplam	66	100

Tablo 5'e göre uzaktan eğitimde 27 farklı soruna rastlanmıştır. Bu sorunlar dışında büyük bir oranda sorun yaşanmadığına dair görüş bildirilmiştir. Tablo 5'e göre bu oran %31,5 ile 21 görüşten oluşmaktadır. Sorun olarak en çok dile getirilen 'uzaktan eğitim odaklı materyal eksikliği' %16,6 oranla 11 görüşten oluşmaktadır. İkinci sırada %4,5 oran ve 3 görüşle 'öğretim programlarının uzaktan eğitime uygun olmaması' ile 'mikrofon sorunu'yla alakalı görüş bildirilmiştir. Bunları tabloda takiben %3'lük oran ve 2 görüşle 'internet sorunu, motivasyon düşüklüğü, konuşma ortamının olmaması, yazma ödevlerinin kontrol edilmemesi ve yazma aracının eksikliği' sorunları yer almaktadır. %1,5'lik oran ve bir görüşler 'materyallerin sadece dijital ortamda olması, kitapların dijital ortamda olmaması, materyallerin kullanılamaması, öğretim seti eksikliği, kaynakların ücretli olması, uzaktan eğitim platformlarının etkileşimi sağlayamaması, konuşmada dönüt alamama, konuşmada güncel konu eksikliği, diyaloglara adapte olamama, yazmada öğrenci pasifliği, yazmada konu seçimi, öğrencinin iyi bilgisayarının olmaması, öğrencinin teknolojik yetersizliği, öğrencinin konuşmaya çekinmesi, öğrencilerin ders kitaplarına ulaşamaması, materyalin öğrenci ekranına

yansımaması, dosya yükleyememe ve video gönderememe' sorunlarıyla ilgili de görüşler bildirilmiştir.

Tablo 5'te en çok sorun yaşanmadığına dair verilen 21 görüşle ilgili verilere bakıldığında katılımcılar sorun yaşamadıklarına dair görüş bildirmişlerdir. Görüşlerin fazla olmasından, katılımcıların yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal ve kaynak sorunu yaşamadığı söylenebilir. Bu görüşlerin bazıları;

Bu konuda bir sorun yaşamadım. (K10)

Genelde sosyal medyadaki otantik içeriklerden hareketle konuşma ve yazma çalışmaları yaptırdığım için materyal hususunda sorun yaşamadım. Ama ders öncesi öğreticinin neyi kullanacağını tespit etmesi gerekiyor. (K16)

Herhangi bir problem yaşamadım. (K18)

Uzaktan eğitime özel, farklı bir sorun yaşamadım. (K47)

şeklindedir.

İncelenen görüşlere bakıldığında Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma ve yazma becerilerinde materyal kullanımıyla ilgili sorunların şu maddelerde toplandığı görülmüştür:

- Teknik sorunlar
- Öğrenci odaklı sorunlar
- Kaynak ve materyal sorunları
- Konuşma becerisiyle ilgili sorunlar
- Yazma becerisiyle ilgili sorunlar

Teknik sorunlar

- Mikrofon sorunu
- Uzaktan eğitim platformların etkileşimi sağlayamaması
- Materyalin öğrenci ekranına yansımaması

- Dosya yükleyememe
- Video gönderememe
- İnternet sorunu

Kaynak ve materyal kullanım sırasında teknik donanım ve bilgilere ihtiyaç duyulmakta ve süreçte materyalin ekrana yansımaları, sesin ulaşması ve özellikle anlatma becerilerinde yüksek seviyede olan etkileşimin sağlanması için teknik yapının sağlam olması gerekir. Kaynak ve materyal kullanımıyla ilgili yaşanan teknik sorunlara ilişkin görüşler aşağıda verilmiştir.

Mikrofonu ve iyi bir bilgisayarı olmayan öğrenciler için verimsizdi dersler. (K5)

... Uzaktan eğitim sürecinde perculus, google tims, zoom gibi programların hepsi konuşma, etkileşim ağırlıklı olmadığı için sorunlar yaşandı. (K13)

Kullandığım materyallerin öğrenciler tarafından görülmemesi, internetin buna el verememesi. (K27)

Yardımcı kaynak, dosya yükleyememe, video gönderme. (K33)

Öğrenci odaklı sorunlar

- Öğrencinin iyi bilgisayarının olmaması
- Motivasyon düşüklüğü
- Öğrencinin teknolojik yetersizliği
- Öğrencilerin konuşmaya çekinmesi

Kaynak ve materyalle ilgili öğrenci odaklı sorunlarına bakıldığında, öğretmenin materyali öğrenciye ulaştırmada zorluk yaşaması, özelde anlatma becerilerinde ders materyalinden yapılan etkinliklere öğrencinin teknolojik yetersizliğinden ve çekingen davranmasından kaynaklanan dönüt verememe durumları olumsuz ve eksik öğrenmelere neden olmaktadır. Kısacası kaynak ve materyallerin, öğrenciden kaynaklanan sorunlardan dolayı verimsiz hale gelebilmektedir. Bu durumlar, etkileşime dayanan konuşma ve yazma becerilerini daha çok etkileyebilmektedir. Öğrenci odaklı sorunlara ilişkin görüşler aşağıda verilmiştir.

Mikrofonu ve iyi bir bilgisayarı olmayan öğrenciler için verimsizdi dersler. (K5)

Konuşma dönütü alamadık öğrencilerden. Çünkü seslerinin duyulması konusunda isteksizler. (K15)

Özellikle çekingen öğrencileri konuşturmak için film izletip üzerine konuşma çalışması yaptık. (K44)

Konuşma metinleri güncel ve amaca yönelik olmalı fakat hep alışagelmış konular öğrencinin motivasyonunun düşmesi neden oluyor. (K17)

... Yazma materyallerini kullanırken öğrencinin teknolojiyi kullanamaması sonucu etkinliklerin yarım kalması ve öğrencinin yazma becerisinin takip edilmemesi sorunlarıyla karşılaştım. (K35)

Kaynak ve materyal sorunları

- Materyallerin sadece dijital ortamda olması
- Uzaktan eğitim odaklı materyal eksikliği
- Öğretim materyalinin uzaktan eğitime uyum olmaması
- Öğretim seti eksikliği
- Kaynakların ücretli olması
- Kitapların dijital ortamda olmaması
- Materyallerin kullanılamaması
- Öğrencilerin ders kitaplarına ulaşamaması
- Öğretim programlarının uzaktan eğitim odaklı olmaması

Uzaktan eğitimde kaynak ve materyallerin taşıdığı özelliklerden dolayı sorunlar yaşanmıştır. Uzaktan dil eğitiminin yapılmasıyla öğretmenin ve programın sunduğu çoğu materyalin dijital ortamda olması öğrencinin motivasyonunu düşürüp öğretim sürecinde uzaklaştırdığına dair bildirilen görüşün (K7) yanında KOVID-19'dan dolayı uzaktan öğretime bakır giren Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde yüz yüze öğretim için hazırlanmış materyallerin uzaktan öğretimde kullanılması süreci dijitalleşme gibi soyut bir

durumda bırakmıştır. Nitekim bu şekilde yaşanan materyal eksiklikleriyle uzaktan öğretim süreci aksamaya sebep olabilmektedir. Bu sorunlarla ilgili verilen görüşler şu şekildedir:

Materyallerin sadece dijital ortama ait olması öğrenciyi bedensel ve ruhsal olarak öğrenmeye uzak tutmaktadır. (K7)

Materyal eksikliği yaşadım. Kullanılan kitaplar yüz yüze eğitim için planlanmış dolayısıyla uzaktan eğitim sürecinde içerik çok soyut kaldı. Yapararak yaşayarak öğrenme gerçekleşmedi. (K49)

Materyal eksikliği her beceri için var çünkü öğretim programları uzaktan eğitim sürecine uygun değil. (K11)

Zaman ve şartlara uygun bir öğretim setinin eksikliği. (K21)

Sadece Z kitap var o da uzaktan eğitim sürecine yönelik planlanmamış. (K20)

... öğrencilerin bir kısmının yurtdışında olması sebebiyle kitaplara ulaşamayabiliyor. (K41)

Materyal ve kaynakların Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde faydalı olabilmesi için öncelikle uygun bir uzaktan öğretim programı geliştirilmeli ve bu programa uygun materyallerin hazırlanması gerekmektedir. Konuşma ve yazma derslerinde özellikle öğrenci sorunlarının oluşmasını önlemeye çalışarak uzaktan öğretim odaklı kaynak ve materyaller hazırlanabilir. Bu konuyla ilgili anlatma becerileri dersinde yaşadığı sorunu K28 şu şekilde dile getirmiştir:

Konuşma derslerinde kitapların PDF ya da "Z" kitap versiyonlarının bulunmaması, materyal hazırlarken çevrimiçi sadece sınıfta görselle desteklenebilecek konular hakkında konuşma sınırlılığı gibi sorunlarla karşılaşıyorum. Yazma dersinde yine aynı şekilde kaynak kitapların bilgisayar destekli versiyonlarının bulunmaması, konuların çevrimiçi sınıf ortamında gösterilebilecek şekilde seçilebilmesi gibi. (K28)

Konuşma becerisiyle ilgili sorunlar

- Konuşmada dönüt alamama
- Konuşma ortamının olmaması
- Konuşmada güncel konu eksikliği

- Diyaloglara adapte olamama

Kaynak ve materyalle ilgili konuşma derslerinde sorunlar yaşanabilmektedir. Konuşma etkinliklerinde öğrencilerin konuşmaması, derslerdeki konuşmalara yetişememesi ve bundan kaynaklı iletişim ortamına uyum sağlayamaması gibi konuşma engelleri oluşturabilmektedir. Bu engeller öğrencide motivasyon düşüklüğüne ve konuşma etkinliklerinden uzaklaşmasına sebep olabilmektedir. K15 ve K31 bu yönde görüş bildirmişlerdir.

Konuşma dönütü alamadık öğrencilerden. Çünkü seslerinin duyulması konusunda isteksizler. (K15)

Yazma etkinliğinde sorun yaşanmamakla birlikte konuşma etkinliğinde öğrencilerin diyaloglar adapte olamadıkları uzun süreli konuşmaları sürdüremedikleri görülmüştür. (K31)

Kaynak ve materyale ilgili konuşma becerisinde yaşanan ‘güncel konu eksikliği’ sorunuyla ilgili verilen görüşten (K17) hareketle yeni, güncel, amaca yönelik ve ilgi çekici konuların seçilmesi ve buna uygun kaynak ve materyallerin hazırlanmasıyla konuşma derslerinin verimi artırılabilir.

Konuşma metinleri güncel ve amaca yönelik olmalı fakat hep alışagelmış konular öğrencinin motivasyonunun düşmesi neden oluyor. Konular günlük hayattan ve ilgi çekici olabilir. (17)

Yazma becerisiyle ilgili sorunlar

- Yazma aracının eksikliği
- Yazmada öğrenci pasifliği
- Yazmada konu seçimi
- Yazma ödevlerinin kontrol edilememesi

Kaynak ve materyallerle ilgili uzaktan öğretimde yaşanan sorunlara bakıldığında; öğrencilerin bilgisayar ortamında uygulamaya dayalı olan bu beceriyi kazanmada zorlanabilir. Her ne kadar teknolojik bir dönemde olursa da klavye temelli yazma öğrenimi eksik kalacaktır. Öğrencilerin el yazmalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Yüz yüze eğitimde öğretmen takibinin kolaylığı sağlanırken uzaktan öğretimde bu konuda zorluk çekilmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ilk defa Latin harfleriyle tanışan öğrencilerin, öğretmenin el hareketiyle gözleme dayalı öğretimine ihtiyaç duymaktadır. Ancak Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde yazma aracı olarak klavyenin ‘el yazma’ konusunda yetersiz kaldığı söylenebilir. Bunu ilave olarak yazma becerilerinde çoğu öğrencinin klavyesinin olmaması veya teknolojiyi kullanamaması da yazma derslerinde büyük bir engel olmaktadır. Bu gibi sorunlarla yazma etkinliklerinin aksaması ya da yarım kalması sonucu öğretmenlerin de nitelikli dönütler vermesini etkilemektedir. Bu sorunlarla ilgili verilen görüşler şu şekildedir:

... yazma için de öğrencilerim elle yazmalarını sağlayacak bir aracın eksikliği. (K9)

Öğrencinin özellikle yazmada daha pasif olduğu bir süreç söz konusu. (K24)

Yazma materyallerini kullanırken öğrencinin teknolojiyi kullanamaması sonucu etkinliklerin yarım kalması ve öğrencinin yazma becerisinin takip edilmemesi sorunlarıyla karşılaştım. (K35)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar

Yüz yüze eğitim ve uzaktan eğitim arasında en önemli ayırt edici faktör ‘iletişim kanalı’ olabilir. Kanal, iletişimi sağlayan araç olarak bilinmektedir. Yüz yüze eğitimde en büyük kanal ‘dil’ yani sesler ile sağlanmaktadır. Uzaktan eğitimde de ise bu kanal farklı bir boyut alır ve yüz yüze eğitimde kullanılan dile, teknolojik kanallar eşlik eder. Nitekim uzaktan eğitimde iletişim kanalının sağlıklı olması için iki faktörün de sağlam olması gerekmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerileri derslerinde uzaktan eğitime bağlı sorunlar ele alınmıştır. Bu yönde başvurulmuş görüşlere bakıldığında dile getirilen sorunlar 4 ayrı yönde eğilim göstermiştir. Bunlar ‘teknik sorunlar, öğrenci odaklı sorunlar, konuşma becerisinde yaşanan sorunlar ve yazma becerisinde yaşanan sorunlar’ olarak analiz edilmiştir. Böylece Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma ve yazma becerilerinde yaşanan uzaktan eğitime bağlı sorunlar 4 başlıkta sunulmuştur. Bunlar;

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Genel Sorunlar

2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Öğrenci Odaklı Sorunlar
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar
4. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Genel Sorunlar

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan uzaktan eğitime bağlı genel sorunlar ele alınmıştır.

Tablo 6. Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Genel Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
İnternet kesintisi	10	29,4
Sorun yok	9	26,4
Mikrofon sorunu	4	11,7
Senkronizasyon sorunu	2	5,8
Uzaktan eğitim uygulamasının (platformunun) işlevsizliği	2	5,8
Bilgisayar sorunu	1	3
Görüntü kalitesi	1	3
Elektrik kesintisi	1	3
Gerekli imkânların sağlanamaması	1	3
Zaman sınırlılığı	1	3
Fırsat eşitsizliği	1	3
Genel uygulama zorluğu	1	3
Toplam	34	100

Tablo 6'ya bakıldığında konuya dair genel sorunlarda %29,4 oranla en çok 'internet kesintisi' sorunu yer alırken ikinci sırada ise %26,4 ile sorun yaşanmadığına dair görüş bildirilmiştir. Buna göre %11,7 ile 'mikrofon sorunu'nu konuşma ve yazma becerilerinde uzaktan eğitime bağlı yaşanan ikinci teknik sorun olarak alınabilir. %5,8 oranla 'senkronizasyon sorunu ve uzaktan eğitim uygulamasının (platformunun) işlevsizliği' sorunları yaşanmıştır. %3 oranla da 'bilgisayar sorunu, görüntü kalitesi, elektrik kesintisi, gerekli imkânların sağlanamaması, zaman sınırlılığı, fırsat eşitsizliği ve genel uygulama zorluğu' sorunlarının yaşandığı görülmektedir.

%29,4 oranda dile getirilen 10 görüşe göre ‘internet kesintisi’ uzaktan eğitimde yaşanan büyük bir sorundur. Bakıldığında internet üzerinden sağlanan eğitim için bu sorun sağlıklı öğretim ortamı doğurmaktadır. Bu sorunla ilgili verilen görüşler aşağıda verilmiştir.

... Konuşma sırasındaki internet kesintileri motivasyonu ve anlaşılabilirliği düşürüyor. (K17)

Uzaktan eğitim sistemin var olmasını sağlayan kaynak internet. Öğrencilerin internete bağlanamaması, internetin yavaş olması ... gibi sorunlar yaşadım. (K25)

Canlı derste görüntülü görüşmelerde ses, görüntü donması, üniversite altyapısının güçlü olmaması, kullanılan programın kolay, basit ama işlevsel olmaması. (K32)

İnternetin zayıf olduğu zamanlarda donma, anlamamama sorunları. (K46)

Görüşlerden hareketle internetin uzaktan eğitim sisteminin var olmasını sağlayan kaynak olarak görülmektedir. Bu kaynağın derslerde kesilmesi, zayıflaması ya da kısıtlı olmasında; derste donmalar, anlaşılabilirliğin düşmesi ve motivasyon düşüklüğü yaşanmaktadır.

Nitekim Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde internet sorunundan en çok etkilenen anlatma becerilerinin olduğu söylenilebilir. K17’e göre konuşma derslerinde yaşanan internet sorunu beraberinde öğrencide motivasyon düşüklüğünün olduğundan bahsetmiştir.

Tablo 6’da ikinci olarak %26,4 oranla yer alan 9 görüşe göre, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma ve yazma becerilerinde, uzaktan eğitimle ilgili sorun olmadığı görülmüştür. Bu görüşler ‘Herhangi bir sorun yaşamadım. (K13)’, ‘Sorun yaşamadım. K49)’ vb. şekilde sorun olmadığını net olarak ifade etmiştir.

Üçüncü sırada yer %11,7 ile yer alan 4 görüşe göre, konuşma ve yazma becerilerinde uzaktan eğitime bağlı olarak ‘mikrofon sorunu’ yaşadıklarını belirtmişlerdir. Konuşma becerisi başta olmak üzere bütün becerilerde iletişimdeki kanallardan biri olan mikrofonun sorun yaratması dil öğretimini etkilemektedir. Bununla ilgili verilen görüşler şu şekildedir:

Mikrofonu ve iyi bir bilgisayar olmayan öğrenciler için verimsizdi dersler. (K3)

Öğrencinin mikrofonu olmadığı için konuşma becerisini çok iyi takip edemiyorsunuz bunun dışında ders esnasında konuşma becerisi için faydalı olduğunu düşünüyorum uzaktan eğitimin. (K9)

Konuşma kısmında öğrenciler kulaklık yerine dahili sistem mikrofonu kullanıyorlarsa bazen duymakta güçlük çekilebiliyor. Artikülasyonu kaçırdığım ve tekrar bazı kelimeleri cümlelerini söylemelerini talep ettiğim oluyor. (K51)

Mikrofonsuz derse katılan öğrencilerin bütün beceri derslerinde verimsiz bir ders geçirdikleri söylenebilir. Etkileşime dayalı konuşma becerisi için mikrofonun olmaması büyük bir sorundur. Farklı olarak tam zıt durumu; öğrencilerin bütün mikrofonları açık tutması da ses kargaşalığına yol açabilecek büyük bir sorundur.

Kulaklıklarda bulunan mikrofonun yaygın kullanılması dışında cihaz mikrofonu da kullanılmaktadır. Öğrencilerin bu dahili mikrofonu kullanınca seslerinin güçlkle duyulduğunu ve sesletimi kaçırdığını ve bundan dolayı konuşma tekrarları istendiğini K51 dile geçirmiştir. Nitekim böyle bir sorunun yaşandığı derste süre problemi, konu eksikliği, öğretmen ve öğrenci motivasyon düşüklüğü vb. sorunlarda ortaya çıkabilmektedir.

‘Senkronizasyon (eş zaman) sorunu’na bakıldığında, eş zamanlı bir iletişimin olmadığı konuşma derslerinde öğrencinin öğretmeni algılayamaması ya da yanlış anlayarak sözünün yarıda kesilmesi gibi sorunların, öğrenci motivasyonunu düşürdüğü görüşlerde dile getirilmiştir. İlgili görüşler:

Öğrencilerin internet bağlantılarından ötürü bazı senkron sorunları, konuşma derslerini olumsuz etkileyebiliyor. Öğrenci cümlesini bitirmemiş olabiliyor. Ama öğretmen sözünü kesebiliyor. Bu da öğrencinin motivasyonunu düşürebilmektedir... (K52)

Uzaktan eğitim uygulamasının (platformunun) işlevsizliği ile ilgili görüşler:

... üniversite altyapısının güçlü olmaması, kullanılan programın kolay, basit ama işlevsel olmaması... (K32)

Konuşma kısıtlı olduğu için bu süreçte dilde normale oranla gerileme yaşandı. Üniversitelerin ders yaptıkları bilişim altyapısı karşılıklı konuşmaya uygun olamıyor. (K54)

Uzaktan eğitim için üniversitelerin kullandığı eğitim uygulaması dil öğretimi için uygun bir yapıda olmalıdır. Uygulamanın kolay öğrenilmesinin yanında işlevsel olması

önemlidir. Görüntü ve sesin önemli olduğu uzaktan eğitimde özellikle konuşma becerisi için karşılıklı konuşmaya uygun bir uygulamanın kullanılması ya da oluşturulması sorunları azaltacak çözümler içinde olabilir.

‘Bilgisayar sorunu’yla ilgili görüş:

... iyi bir bilgisayarı olmayan öğrenciler için verimsizdi dersler. (K3)

‘Görüntü kalitesi’ sorunuyla ilgili görüş:

... Konuşmada kamera açmama veya çözünürlük engel teşkil etti. (K5)

Görüşlerin pandemi döneminde alınmasından dolayı tercihe bırakılmayan uzaktan eğitimde kurumların fırsat eşitsizliğine yol açmasını önleyici imkânları sağlaması üzerine görüş bildirilmiştir. ‘Gerekli imkânların sağlamaması’yla ilgili görüş;

Devlet tarafından gerekli imkânların sağlanmaması. (K36)

‘Fırsat eşitsizliği’ sorunuyla ilgili görüş:

Konuşmak için her öğrenci fırsat eşitliğine sahip değildi. Sessiz ve çekingen öğrenciler online süreçle birlikte daha az mikrofonunu açtılar. Açılmıyor, bozuldu gibi bahaneler ürettiler. (K40)

KOVID-19 döneminde zorunlu olarak tercih edilen, uzaktan eğitim sürecini istemeyen öğrencilerde hem gerekli imkânların olmayışı (internet, bilgisayar vb.) hem sürece uyum zorluğundan kaynaklı eğitim süreci etkilenmiştir.

‘Genel uygulama zorluğu’ sorunuyla ilgili görüş:

Anlatma becerileri uygulamaya ve gözleme dayalı beceriler olduğu için bu derslerin çevrim içi olarak işlenilmesini hiç sağlıklı bulmuyorum. Ama zorundalık gereği çevrim içi derslerde konuşmada kamera açmayı tercih ediyorum. (K43)

Uzaktan eğitim için en çok zorlanılan anlatma becerilerinin uygulamasına yönelik görüş bildiren K43’e göre, gözleme ve uygulamaya dayalı olan bu becerilerin çevrim içi işlenilmesi verimsizdir. Her ne kadar kamera ve mikrofonun varlığı anlatma becerilerindeki etkileşimi yüz yüze eğitim kadar karşılamamaktadır.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Öğrenci Odaklı Sorunlar

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde yaşanan uzaktan eğitime bağlı öğrenci odaklı sorunlar ele alınmıştır.

Tablo 7. Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Öğrenci Odaklı Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Motivasyon düşüklüğü	6	35,3
Devamsızlık	5	29,4
Teknoloji bilgisi	2	11,7
Ödev yapmama	2	11,7
Öğrenci dönütünün gecikmesi	1	5,8
Öğrencinin olumsuz ders ortamı	1	5,8
Toplam	17	100

Tablo 7' e bakıldığında anlatma becerilerinde uzaktan eğitime bağlı yaşanan öğrenci odaklı sorunların başında %35,3 oranla 'motivasyon düşüklüğü' gelmektedir. Bunu %29,4 oranla 'devamsızlık' sorunu takip etmektedir. %11,7 oranla 'teknoloji bilgisi' ve 'ödev yapmama' durumlarında sorunlar yaşanmıştır. %5,8 oranla dile getirilen görüşlerde de 'öğrenci dönütünün gecikmesi' ve 'öğrencinin olumsuz ders ortamı' anlatma becerilerinde uzaktan eğitime bağlı yaşanan öğrenci sorunlarındandır.

Tablo 7'de %35,3 oranla ifade edilen 6 görüşe göre, konuşma ve yazma becerilerinde uzaktan eğitime bağlı öğrenci odaklı sorun olan 'motivasyon düşüklüğü'ne ait görüşler şu şekildedir:

... Konuşma sırasındaki internet kesintileri motivasyonu ve anlaşılabilirliği düşürüyor.
(K17)

Uzaktan eğitime bağlı olarak yaşanan problemlerin başında öğrencinin motivasyon eksikliği ve bazı zamanlarda ders saatinde derse katılamamasıdır bu durum hem öğrencinin kendi sorumsuzluğu hem de yaşadığı yerin teknik problemlerinden kaynaklanmaktadır. Örneğin internetin kesilmesi veya elektriklerin olmaması durumu. (K29)

Sınıf ort.ının sıcaklığı, öğrenme atmosferi yok. Öğrenci konuşmak istemiyor bir yere kadar müdahale edebiliyorsunuz. (K55)

Görüşlere bakıldığında, internet kesintileri gibi uzaktan eğitime bağlı teknik problemler öğrenci motivasyonunu düşürmektedir. Öğrencilerin düzenli derse devam

etmemesi, sınıfa uyum sağlayamamaları ve olumlu sınıf ortamının oluşmaması sonucu öğrencilerde konuşma isteği olmamaktadır. Böylece öğretim sürecinde motivasyon düşüklükleri yaşanmaktadır.

‘Devamsızlık’ sorununa ait görüşler:

Öğrencilerin bazılarını katılmama durumu. (K20)

... öğrencinin derse zamanında gelmemesi... (K25)

... bazı zamanlarda ders saatinde derse katılamamasıdır bu durum hem öğrencinin kendi sorumsuzluğu hem de yaşadığı yerin teknik problemlerinden kaynaklanmaktadır... (K29)

Çoğu öğrencilerin katılamaması nedeniyle sorun yaşamadım. (K50)

Öğrencilerin sorumluluklarında olan derse devam sorunu, öğrencilerde beceri eksikliklerine yol açtığı gibi derse geç girme durumlarında da ders akışını bozmaktadır.

‘Teknoloji bilgisi’ sorununa ait görüş:

İnternet altyapısı ve teknoloji bilgisi en büyük problemlerden. Bir de etkinlik uygulamasında bazı öğrenciler ile etkileşime girmek çok güç. (K23)

‘Ödev yapmama’ sorununa ait görüşler:

... Yazma becerisine öğretici ödev verdiği ya da dersinde örnek olarak gösterip öğrencilerden benzer bir metin yazmaları istediğinde öğrencilerin öğreticiye ödevini göndermemesi, yani öğrenciler uzaktan eğitimde daha kolay kaçmasıdır. Ayrıca gönderilen ödevlerin bilgisayar ortamında düzeltilmesinin zorluğu yazma derslerinde genel olarak karşılaştığım sorunlardır. (K26)

Öğrencilerin uzaktan eğitimde ödevden kolaylıkla kaçmaları öğrenme düzeylerini etkilemektedir. Öğrencilerin yapmadıkları ödevlerden dolayı öğrenmelerindeki düzey belirlenemez. Öğreticinin bu durumlara müdahale etmesi, öğretimin uzaktan olmasından dolayı öğrenci isteğine, motivasyonuna bırakılmış durumdadır.

‘Öğrenci dönütünün gecikmesi’ sorunuyla ilgili görüşler:

Düzeltilme ve dönüt hızlı olsa da ödevler zamanında gelmedi üzerinden zaman geçince de sekteye uğradı. (K10)

Ödevlerin zamanında öte bir tarihte gelmesi öğrenmelerin birikmesine, karıştırılmasına ve ödevlerdeki hatalara dönütün gecikmesiyle yanlış öğrenmelere sebep olabilmektedir. Ödevlerin birikmesiyle öğreticinin de dönütlerde gecikme yaşamasına sebep olabilmektedir.

‘Öğrencinin olumsuz ders ortamı’ sorunuyla ilgili görüşler:

Uzaktan eğitim sistemin var olmasını sağlayan kaynak internet. Öğrencilerin internete bağlanamaması, internetin yavaş olması, öğrencinin bulunduğu yurt ya da evde aşırı ses olması, öğrencinin derse zamanında gelmemesi ve ödevlerini aksatması gibi sorunlar yaşadım. (K25)

Sınıf ortamı dışında evde, yurttan, otelde vb. yerlerde derse katılan öğrencilerin bulundukları ortamların fiziksel özelliklerinden etkilenmektedir. Sıcaklık, gürültü, diğer uyaranlar gibi etkenler ders sürecinde öğrenciyle sürekli etkileşim içerisinde. Bu gibi durumlar yeni öğrenmeleri etkilemektedir.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma becerisinde uzaktan eğitime bağlı sorunlar incelenmiştir.

Tablo 8. Konuşma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Etkileşim zorluğu	7	29
Konuşma için eşit süre verememe	4	16,6
Konuşmaya çekinme	4	16,6
Öğrenci mevcudu fazlalığı	2	8,3
Konuşma becerisini takip edememe	2	8,3
Ses kargaşası	1	4
Konuşmada kamera açmama	1	4
Ses egzersizi yapmama	1	4
Resmî Türkçeye uzak kalma	1	4
Karşılıklı konuşamama	1	4
Toplam	24	100

Tablo 8’de yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde konuşma becerisinde uzaktan eğitime bağlı yaşanan sorunlarda, ilk olarak %29 oranla ‘etkileşim zorluğu’

gelmektedir. İkinci olarak %16,6 oranla ‘konuşma için eşit süre verememe’ ve ‘konuşmaya çekinme’ sorunları gelmektedir. %8,3 oranda ‘öğrenci mevcudu fazlalığı’ ve ‘konuşma becerisini takip edememe’; %4 oranda ‘ses kargaşası, konuşmada kamera açamama, konuşmada ses egzersizi yapamama, resmî Türkçeye uzak kalma ve karşılıklı konuşamama’ sorunlarıyla ilgili görüşler bildirilmiştir.

Uzaktan eğitimde konuşma becerisinde %29 oranında ‘etkileşim zorluğu’ yaşandığına dair görüş bildirilmiştir. Bu görüşler:

Uzaktan eğitim programından kaynaklı öğrencilerimizle iletişimde zorlandık. Tek taraflı öğretmen konuşuyor gibiydi. Öğrencilerimizin konuşma ve yazma dersinde aktif olması için zoom programını kullanıyorum. (K15)

Sınıf ortamındaki gibi konuşma yaptırıyoruz. Ya da grup çalışması yaptırılmıyor. (K27)

... Konuşma da ise en büyük sıkıntımız öğrenciler sadece sınırlı vakitte konuşuyor ve sınıftakilerle iletişimi azalıyor. (K35)

Konuşma becerisini sadece sınıf ortamında geliştirmeye çalıştık. Öğrencilerin dışarıya çıkamamasından dolayı hedef dilin konuşurlarıyla konuşma fırsatı elde edemediler. (K56)

Beceri eğitimi dışında, öğreticinin anlatmasıyla ilerleyen derslerin en çok ihtiyaç duyduğu konuşma becerisi bütün becerilerle bütünleşik olarak öğretim sürecinde yer alır. Bu sürecin özellikle konuşma becerisi derslerinde, karşılıklı konuşmada ya da öğrenci monologlarında öğretici-öğrenci; öğretici-öğretici etkileşimde bulunmaları gerekmektedir. Ancak uzaktan eğitimde etkileşimin kısıtlı olması ve yaşanan sorunlarla zedelenmesi konuşma becerisi öğretimini etkilemektedir. Görüşlerden hareketle uzaktan eğitim programlarından kaynaklı aktif konuşamama, grup çalışmalarının yapılamaması, hedef dil konuşurlarından uzak kalınması, süre kısıtlılığı vb. durumlar konuşma becerisinde etkileşim zorluğu doğurmaktadır.

‘Etkileşim zorluğu’ soruna çözüm olarak K15, konuşma derslerinde başka bir uygulama kullanmıştır. Çözüm olarak görülebilir. Uygulama özellikleri incelenip olumlu yanları diğer uygulamalara aktarılabilir. Nitekim her beceri dersi için farklı uygulamaların kullanılması öğretici ve öğrenciyi zorlayacaktır.

‘Konuşma için eşit süre verememe’ sorununa ilişkin görüşler:

Yazma becerisi uzaktan eğitimde daha iyi desteklendi. Ama konuşma becerisinde sınıf mevcutları kalabalık olduğu için her öğrenciye eşit konuşma imkânı vermede sorun yaşıyorum. (K7)

... Konuşma becerisi için de çıkaramadıkları sesler için egzersiz yapmakta zorlandım ders süresi her bir öğrencinin konuşması için yeterli değil. (K8)

... Konuşma da ise en büyük sıkıntımız öğrenciler sadece sınırlı vakitte konuşuyor ve sınıftakilerle iletişimi azalıyor. (K35)

Konuşma becerisi için her öğrenciye söz hakkı tanınırken sınıf mevcudunun kalabalık olması, Türkçeye ait seslerin çıkarılması için egzersizlerin yapılamaması ve öğrencinin konuşmasını uzatmasına imkân verilememesi durumlarıyla karşılaşan öğretmenlerin ana noktası ‘süre’ unsurudur. Her öğrencinin bireysel olarak uygulama yapmasına imkân sağlanmalı ancak ders süresi yetmeyebilir. Ders süresini uzatmak öğreticiyi ve öğrencileri yorabilir. Buna uygun olarak sınıf mevcudu düşürülebilir ya da konuşma becerisi için gruplara ayrılıp farklı ders saati uygulanabilir.

‘Konuşmaya çekinme’ ile ilgili görüşler:

Uzaktan eğitimde öğrenci istediği an mikrofonunu kapatıp sessizce konuşma kısmının bitmesini beklemesi veya diğer öğrencilerin onu dinliyor olması utangaç davranmasına sebep olmaktadır... (K26)

Öğrencilerin kamera açmak istememesi, çekingenlik. (K39)

Sessiz ve çekingen öğrenciler online süreçle birlikte daha az mikrofonunu açtılar. Açılmıyor, bozuldu gibi bahaneler ürettiler. (K40)

Konuşma becerisinde cesaret gösteremeyen öğrenciler mikrofonlarının olmadığını söyleyebiliyor... (K42)

Konuşma becerisi derslerinde öğrenci pratiklerinin yapılacağı zamanlarda öğrencilerin birbirinden çekinmeleri, utanmaları gibi durumlardan dolayı öğretmenler zorlanmıştır. Konuşmayı istemeyen öğrencilerin ise mikrofon sorununu bahane etmeleri öğretimi olumsuz etkilemiştir.

‘Öğrenci mevcudu fazlalığı’yla ilgili görüşler:

... Ama konuşma becerisinde sınıf mevcutları kalabalık olduğu için her öğrenciye eşit konuşma imkânı vermede sorun yaşıyorum. (K7)

‘Konuşma becerisini takip edememe’ sorunuyla ilgili görüşler:

Öğrencinin mikrofonu olmadığı için konuşma becerisini çok iyi takip edemiyorsunuz bunun dışında ders esnasında konuşma becerisi için faydalı olduğunu düşünüyorum uzaktan eğitimin. (K9)

Aktif olarak takibin yapılamaması başlıca sorundur. Konuşmanın karşılıklı olamaması, olduğunda ise internetten yaşanan sorunların engel olması, ders dışında telaffuzlara müdahale edilememesi yaşanan uzaktan eğitim sorunlarıdır... (K34)

Öğrencinin mikrofonun olmaması, olsa da konuşması ya da ödevlere dönüt sağlamaması sonucu konuşma becerisinin takip edilemediği durumlar yaşanmıştır. Özellikle KOVID-19 pandemi döneminde; karşılıklı konuşmaların olmaması, öğretmenlerin ders dışı telaffuzların durumundan habersiz olması gibi durumlarda konuşma becerisinde eksik ve yanlış öğrenmeler açığa çıkabilmektedir. Bu sorunlar dışında K9’a göre konuşma becerisi için uzaktan eğitim faydalı bulunmuştur.

Diğer sorunlara bakıldığında uzaktan eğitimde mikrofonların açık tutulması ve eş zamanlı olmayan bağlantı sorunlarından dolayı ses kargaşası yaşanmaktadır. Özellikle öğrencinin katıldığı ders ortamındaki seslerin ders sürecine yansması derste herkesin dikkat seviyesini düşürebilmektedir.

Öğrencilerin kameralarını açmaması durumunda, ses egzersizlerinin yapılma düzeyini ya da dersin takip edilip edilmediğinin de kontrolünü zorlaştırmaktadır.

Uzaktan eğitimde diğer bir sorun olan ‘karşılıklı konuşamama’sı uygulamaya dayalı olan bu becerinin pratik olmasını engellemektedir. Karşılıklı konuşamamanın yanında mesajlaşma üzerinden yapılan pratiklerde ise dönütün hızlı olamaması sonucu resmî Türkçeye aykırı öğrenmeler doğmaktadır. Bu öğrenmelerin günlük konuşma dilinde olması, öğrenmelerine katkı sağlayabilir ancak doğru öğrenmelerden sonra bu yapılara başvurulması uygun olmaktadır. Nitekim bu öğrenmelerin yazma becerisine yansması kaçınılmaz olmasının yanında yanlış öğrenmelerin düzeltilmesi öğretici ve öğrenci için zor olabilir. Dil pratikleri dediğimiz mesaj dili, kısaltmalar, jargonlar vb.lerini edinmesi tavsiye edilebilir. Kural dışı öğrenmelerle ilgili bir görüş şu şekildedir:

Konuşma resmi konuşma kalıplarından uzak kalıyor, dizi ya da sokakta duydukları kadarıyla konuşuyorlar bu da Türkçenin yarım yamalak öğrenilmesine neden oluyor. Yazarken de konuştukları gibi yazıyorlar. Yazım ve imlâ kurallarına noktalama işaretlerine dikkat edilmiyor. (K24)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde yazma becerisinde uzaktan eğitime bağlı sorunlar incelenmiştir.

Tablo 9. Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Yazma ödevlerini kontrol edememe	7	33,3
Kopya yazma ödevleri	4	19
Yazma düzeni ve şeklini kontrol edememe	3	14,2
Yazmada uygulama zorluğu	2	9,5
Yazma aracı eksikliği	1	4,7
Alfabe farkındalığını sağlayamama	1	4,7
Klavye sınırlılığı	1	4,7
Yazmada kısaltmalara yönelme	1	4,7
Yazmada el hareketlerini kontrol edememe	1	4,7
Toplam	21	100

Tablo 9’da yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde yazma becerisinde uzaktan eğitime bağlı yaşanan sorunlarda, ilk olarak %33,3 oranla ‘yazma ödevlerini kontrol edememe’ sorunu yaşanmıştır. Bunu %19 oranla ‘kopya yazma ödevleri’, %14,2 oranla ‘yazma düzeni ve şeklini kontrol edememe’ sorunları takip eder. %9,5 ile ‘yazmada uygulama zorluğu’; %4,7 ile ‘yazma aracı eksikliği, alfabe farkındalığını sağlayamama, klavye sınırlılığı, yazmada kısaltmalara yönelme ve yazmada el hareketlerini kontrol edememe’ sorunları yaşandığına dair görüşler bildirilmiştir.

7 görüşle %33,3 oranda en çok dile getirilen ‘yazma ödevlerini kontrol edememe’ sorunuyla ilgili görüşler şu şekildedir:

Aktif olarak takibin yapılamaması başlıca sorundur...Yazmada özellikle öğrenci ürünlerine geri dönütün verilememesi büyük bir sorundur. (K34)

... Yanlışları göstermek için tek tek tekrar Word’de düzeltmek daha zahmetli... (K35)

Yazma becerisi yapılırken kontrol etmek sınıftakinden daha zor oluyor. (K44)

Yazmada ise genellikle ödevlendirme yolunun tercih edildiği görülmektedir. Burada ise yardımcı Web 2.0 programlarından yararlanarak anında dönütü sağlayabilecek bir uygulama kullanılabilir. Özetle, dönüt vermede birtakım güçlüklerle karşılaşıldığını söyleyebilmek mümkün. (K52)

Yukarıdaki görüşlere göre yazma çalışmalarını veya ödevlerini, öğreticinin takip etmede zorlandığı görülmektedir. Yüz yüze eğitimde yazma çalışmalarıyla birebir etkileşim kurarak dönüt vermek mümkünken uzaktan eğitimde bunun aksadığı görülmektedir. Uzaktan eğitimde yazma becerisinde ödevlendirmenin sıklıkla kullanıldığı anlaşılmaktadır. Yazma ödevlerine dönütün sağlanmasında öğreticilerin Word, fotoğraf ya da uygulamalar üzerinden düzeltmeler yaptıklarında bu süreçte zorlandıklarını ifade etmekte. K52'e göre ödevlendirmelere anında dönüt sağlamak için Web 2.0 programlarından yararlanabileceğinden bahsetmiştir. Nitekim sınıf mevcutlarının konuşma becerisinde olduğu gibi az olduğu gruplarda yapılması daha sağlıklı bir öğrenme ortamı doğuracaktır.

%19 oranla 'kopya yazma ödevleri' uzaktan eğitimde yazma becerilerinde karşılaşılan, ikinci bir sorundur. Bu sorunla ilgili verilen görüşler:

Kopya yapıştır yazma ödevleri ile mücadele arttı... (K5)

Uzaktan eğitim olduğu için öğrenciler yazma ödevlerini kendileri mi yazdı yoksa başka yerden kopyala yapıştır mı yaptı bilmekte zorlanıyoruz... (K35)

Uzaktan eğitimde öğrenci ekran dışında takip edilemez. Ekran başında olsa dahi bilgisayar üzerinde başvuracağı kaynakların takibi yapılamaz. Bu sebeple verilen ödevlerin öğrenciye ait olup olmaması şüpheyle yaklaşılacak bir sorun olmuştur. Verilen yazma ödevlerinde öğrencilerin başka kaynaklardan birebir alması, başka biri tarafından yazılması vb. sorunlar öğrencinin yazma becerisinin gelişmesine engel olmaktadır. Öğreticinin bu durumlarda öğrencideki beceri durumunu gözlemleyemediğinden kopya yazma ödevleri öğretim sürecini olumsuz etkilemektedir.

%14,2 oranla 'yazma düzeni ve şeklini kontrol edememe' sorunuyla ilgili görüşler:

Yazının doğruluğunu kontrol edebildim fakat yazı düzenini ve şeklini kontrol edemedim. (K14)

Öğrencinin yazı stilini düzeltemiyorum, uyarılar yetersiz kalıyor... (K17)

...Yazarken de konuştukları gibi yazıyorlar. Yazım ve imlâ kurallarına noktalama işaretlerine dikkat edilmiyor. (K24)

Latin harfleriyle ilk defa tanışan öğrenciler başta olmak üzere el yazmalarını öğretmek veya kontrol etmek uzaktan eğitimde zorlaşmıştır. Yazma derslerinde yazının biçimsel özelliklerini (yazım ve noktalama) kontrol etmede zorlandığını dile getiren katılımcılar uzaktan uyarıların/dönütlerin yetersiz kaldığından bahsetmiştir. Diğer bir biçim sorununu olarak öğrencilerin konuştuğu gibi yazdıklarını dile getiren K24'ten hareketle yazmada gereksiz kısaltmalar, ağız kullanımları, harf hataları vb. durumların ortaya çıktığı görülebilir.

%9,5 oranla dile getirilen görüşlere göre 'yazmada uygulama zorluğu' yaşadıklarını belirtmişlerdir. Anlatma becerilerinin verimliliğinin etkileşime, dönüte dayandığı bilinmektedir. Nitekim konuşma becerisinde olduğu gibi yazma becerisinde de bu etkileşim uzaktan eğitimde kısıtlı olduğu için yazmada uygulama zorluklarıyla karşılaşmıştır.

%4,7 oranla dile getirilen sorunlar:

- Yazma aracı eksikliği
- Alfabe farkındalığını sağlayamama
- Klavye sınırlılığı
- Yazmada kısaltmalara yönelme
- Yazmada el hareketlerini kontrol edememe

Bu sorunlara dair örnek görüşler:

Yazma becerisinde öğrencilerin alfabe farkındalıklarını gidermek zor oldu, el hareketlerini kontrol edemedim... (K8)

... Yazma becerisinde ise klavyeyle sınırlı kalıyor. Bazen Türkler gibi kısaltmalar kullanarak gramer yerleşmeden kısaltmalara geçilmiş olabiliyor. (K42)

Yazma becerisinde içerikten çok teknik ve biçimsel özelliklerde zorlandıkları görülmüştür.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerileri İçin Karşılaşılan Ölçme ve Değerlendirme Sorunları

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinin ölçme ve değerlendirme sürecinde yaşanan sorunlarla ilgili alınan görüşlere ait bilgiler yer almaktadır. Bu yönde başvurulmuş görüşlere bakıldığında dile getirilen sorunlar 3 ayrı yönde eğilim göstermiştir. Bunlar ‘genel sorunlar, öğrenci odaklı sorunlar ve ölçme aracına bağlı sorunlar’ olarak analiz edilmiştir. Böylece Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde konuşma ve yazma becerileri için karşılaşılan ölçme ve değerlendirme sorunları 3 başlıkta sunulmuştur. Bunlar;

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Genel Sorunlar
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Öğrenci Odaklı Sorunları
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Ölçme Aracı Sorunları

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Genel Sorunlar

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde ölçme ve değerlendirmede karşılaşılan genel sorunlar incelenmiştir.

Tablo 10. Anlatma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Genel Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Sorun yaşamadım	10	20,4
Güvenlik sorunu	8	16,3
Kamera sorunu	6	12,2
İnternet sorunu	6	12,2
Dijital ortamın kısıtlılığı	5	10,2
Yazıların birebir kontrol edilememesi	3	6
Mikrofon sorunu	2	4
Bilişim altyapısı yetersizliği	2	4
Süre kısıtlılığı	1	2
Etkileşim kısıtlılığı	1	2
Hata türü ve sayısının artması	1	2
Otomatik kelime düzeltmeleri	1	2
Derslerin gramer ağırlıklı işlenmesi	1	2
Öğrenciden anlık başarı bekleme	1	2
Dönütlerde aktarım zorluğu	1	2
Toplam	49	100

Tablo 10'a bakıldığında en çok görüş, %20,4 oranında sorun yaşanmadığına dairdir. Ölçmede sorun olarak dile getirilen en çok görüş ise %16,3 oranla 'güvenlik sorunu'dur. Bunu %12,2 oranla 'kamera sorunu' ve 'internet sorunu' takip etmektedir. %10,2 ile 'dijital ortam kısıtlılığı'; %6 ile 'yazıların birebir kontrol edilememesi'; %4 ile 'mikrofon sorunu' ve 'bilişim altyapısı yetersizliği' sorunlarının yaşandığı görülmüştür. En az yaşanan sorunlar ise %2 oranla 'süre kısıtlılığı, etkileşim kısıtlılığı, hata türü ve sayısının artması, otomatik kelime düzeltmeleri, derslerin gramer ağırlıklı işlenmesi, öğrenciden anlık başarı bekleme ve dönütlerde aktarım zorluğu'dur.

Ölçme ve değerlendirmede yaşanan genel sorunlara ilişkin görüşler:

Konuşma becerisinin ölçümünde sadece İnternet tabanlı sorunlar yaşadım. Konuşurken de bazı öğrenciler kameralarını açmak istemedi. Açmanın zorunlu olduğunu söylesem de sorun yaşadıklarını ifade ettiler. yazma becerisinde pek çok öğrencinin kendilerinin yazıp yazmadığını kontrol etmek çok güçtü. Pek çok öğrenci kaynak olarak doğrudan interneti kullanıyordu. (K16)

Ölçme ve Değerlendirme için gerekli bilişim altyapısı yok. Yazma tam anlamıyla ölçülemiyor, güvenilirlik zayıf gerekli malzeme ve materyal eksikliği yaşanıyor. Konuşma sırasında internet hızı ya da kopuk olması etkili, sağlıklı iletişim kurulamıyor. Öğrencinin öğretmeni görmediği anlamadığı diyaloglar yarım kalıyor. (K24)

Uzaktan eğitim sistemi yazma becerisini ölçmek için oldukça yetersiz ve şu an için oldukça güvensizdir. Öğrenci sınavda verilen kompozisyon konularını internetten kopyalayabilmekte. Öğrencilerin hepsinin bilgisayar bilgisi aynı düzeyde olmamaktadır. Bu yüzden kısıtlı bir süre içinde öğrenci istediğini ya yazmıyor ya da genellikle yanlış yazıyor. Konuşma becerisi için yine uzaktan eğitim için kullanılan sistemle sınav yapılmakta ve bu durum aynı anda öğrenciyi birden çok arkadaşı da dinlemekte. Bu yüzden öğrenciler konuşurken tedirgin olabilmek ve seviyesini tam olarak gösterememektedir. (K25)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Öğrenci Odaklı Sorunları

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde ölçme ve değerlendirmede karşılaşılan öğrenci odaklı sorunlar incelenmiştir.

Tablo 11. Anlatma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılaşılan Öğrenci Odaklı Sorunlar

Katılımcı görüşleri	N	%
Kopya çekme	18	53
Konuşmanın bölünmesi ve anlaşılmasa	5	14,7
Sözlükten çeviri yapma	2	6,5
Uygun ortamı sağlayamama	2	6,5
Devamsızlık	2	6,5
Konuşmaya çekinme	1	3
Motivasyon düşüklüğü	1	3
Beden dilinin ihmal edilmesi	1	3
Bilgisayar bilgisi	1	3
Yazma ödevlerinin fotoğraf olarak gönderilmesi	1	3
Toplam	34	100

Tablo 11' e bakıldığında anlatma becerilerinde ölçme ve değerlendirmede öğrenci odaklı %53 oranla en çok yaşanan 'kopya çekme' sorunu olduğu görülmüştür. İkinci sırada %14,7 'konuşmanın bölünmesi ve anlaşılmasa' sorunu yer alır. %6,5 oranla 'sözlükten çeviri yapma, uygun ortamı sağlayamama ve devamsızlık' sorunları dile getirilmiştir. %3 oranında 'konuşmaya çekinme, motivasyon düşüklüğü, beden dilinin ihmal edilmesi, bilgisayar bilgisi ve yazma ödevlerinin fotoğraf olarak gönderilmesi' sorunlarıyla karşılaştığı görülmüştür.

Ölçme ve değerlendirmede yaşanan öğrenci odaklı sorunlara ilişkin görüşler:

Öğrencinin sınav anında tek kamerası olduğu için kontrolünü sağlamak zor oldu. Bilişim sistemlerini kullandıkları için kopyaya açık bir sınav oldu. (K6)

Konuşma mülakat sınavları kamera ile yapıldığı için kısmen gözlem imkânı olsa da yazma sınavlarında kopyala yapıştır kopya yöntemine sıkça rastlamaktayız. (K43)

Konuşmanın sözlü anlatım kısmında pek güçlük yaşanmasa da karşılıklı konuşmalarda internet hızından kaynaklı aksamalar kimin ne zaman, nerede konuştuğunun tespitini güçleştirmekte bu da ölçme ve değerlendirmeyi etkileyebilmektedir. Yazmada ise metni öğrencinin kendisi yazmayabilmekte. Direkt olarak sözlükten çeviri yaptığı gözlenmektedir. (K52)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılanan Ölçme Aracı Sorunları

Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde anlatma becerilerinde ölçme ve değerlendirmede ölçme aracına ilişkin sorunlar incelenmiştir.

Tablo 12. Anlatma Becerilerinde Ölçme ve Değerlendirmede Karşılaşılan Ölçme Aracı Sorunları

Katılımcı görüşleri	N	%
Güvenirlilik ve geçerlik sorunu	8	61,5
Ölçme araçlarının yetersiz kalması	3	23
Uygun ölçme aracı bulamama	1	7,7
Ölçmede sabit kriter belirleyememe	1	7,7
Toplam	13	100

Tablo 12'e göre anlatma becerilerinde ölçme ve değerlendirmede ölçme aracına dair dile getirilen 13 görüşten 8'inin, %61,5 oranla dile getirdiği en büyük sorun 'güvenirlilik ve geçerlik sorunu'dur. İkinci olarak 3 görüş ve %23 oranla 'ölçme araçlarının yetersiz kalması' sorunudur. Daha sonra 1 görüş ve %7,7 oranla 'uygun ölçme aracı bulamama ve ölçmede sabit kriter belirleyememe' sorunlarıdır.

Ölçme ve değerlendirmede, ölçme aracında yaşanan sorunlara ilişkin görüşler:

Yazma ve konuşma becerilerini ölçmek için uygun bir ölçme aracı bulmakta zorluk çekiyorum. (K12)

Sabit bir kriterin olmaması. Uzaktan ölçme ve değerlendirmenin daha zor olması. (K22)

... Yazma tam anlamıyla ölçülemiyor, güvenirlik zayıf gerekli malzeme ve materyal eksikliği yaşıyor... (K24)

Yeterli genişlikte ölçme ölçeklerinin olmaması... (K32)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Tavsiyeler

İncelenen görüşlerden hareketle öğrencilere 3 ana başlıkta tavsiyeler verilmiştir.

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Genel Tavsiyeler
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Uzaktan Eğitimde Öğrencilere Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler

3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Uzaktan Eğitimde Öğrencilere Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Genel Tavsiyeler

Bu bölümde anlatma becerilerinde uzaktan eğitime öğrencilere yönelik tavsiyeler yer almaktadır.

Tablo 13. Anlatma Becerilerinde Öğrencilere Uzaktan Eğitime Yönelik Genel Tavsiyeler

Katılımcı görüşleri	N	%
Derslerde etkileşime geçmeye çalışma	6	17
Anlama becerilerini geliştirme	4	11,4
Bol alıştırma (pratik) yapma	3	8,6
Seviyeye uygun kitap okuma	3	8,6
İnternet uygulamalarından/sitelerinden yararlanma	2	5,7
Sosyal medya kullanma	2	5,7
Teknolojik bilgi düzeyini artırma	1	2,8
Popüler Türkçe sitelerini takip etme	1	2,8
Sözlük/çeviri programlarını kullanma	1	2,8
Türkçe gazete takip etme	1	2,8
Derse hazırlıklı gelme	1	2,8
Uygulamalı derse katılma	1	2,8
Dışarıda gözlem yapma	1	2,8
Türkçeye maruz kalmaya çalışma	1	2,8
Tekrar yapma	1	2,8
Küçük grup çalışmaları yapma	1	2,8
İş birliği	1	2,8
Öğrenme farkındalığını sağlama	1	2,8
Öğreticinin talimatlarına uyma	1	2,8
Gereksiz mikrofonları kapatma	1	2,8
Tavsiyem yok	1	2,8
Toplam	35	100

Anlatma becerilerinde öğrencilere uzaktan eğitime yönelik verilen genel tavsiyelere bakıldığında toplam 35 görüş bildirilmiştir. 6 görüş ve %17 oranla ‘derslerde etkileşime geçmeye çalışma’ tavsiyesi en çok verilen görüştür. Bunu 4 görüş ve %11,4 oranla ‘anlama becerilerini geliştirme’ tavsiyesi takip eder. 3 görüş ve %5,7 oranla ‘internet uygulamalarından/sitelerinden yararlanma ve sosyal medya kullanma’ tavsiyeleri verilmiştir. 1 görüş ve %2,8 oranıyla da ‘teknolojik bilgi düzeyini artırma, popüler Türkçe sitelerini takip etme, sözlük/çeviri programlarını kullanma, Türkçe gazete takip etme, derse hazırlıklı gelme, uygulamalı derse katılma, dışarıda gözlem yapma, Türkçeye maruz kalmaya çalışma, tekrar yapma, küçük grup çalışmaları yapma, iş birliği, öğrenme farkındalığını sağlama, öğreticinin talimatlarına uyma ve gereksiz mikrofonları kapatma’ en az olarak verilen tavsiyelerdir. 1 görüş ve %2,8 oranla ‘tavsiyem yok’ görüşü de belirtilmiştir.

Anlatma becerilerinde öğrencilere uzaktan eğitime yönelik genel tavsiyelere ilişkin görüşler:

... Derslerde daha aktif olmalı, söz istemeliler fakat bu süreç uzun olunca motivasyonları düştü. (K8)

Tüm dil becerilerinin birbiriyle bağlantılı olduğu düşünülürse okuma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesinin konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi için katkı sağlayabilir. (K12)

Yeterli teknolojik bilgi sahibi olmaları ve uzaktan eğitim araçlarını kamera, mikrofon vs. iyi derecede kullanmaları gerekmektedir. Ayrıca çeşitli internet siteleri ve uygulamaları ile bol bol pratik yapabilirler. (K23)

Öncelikle sosyal medya kullanmalılar. Sosyal medya üzerinde içerik paylaşımı yaparak ve Türkçe mesajlaşarak yazma becerilerini geliştirebilirler. Konuşma becerileri için zoom, sykpe vs. gibi etkileşim içeren uygulamaları kullanarak günlük konuşma kulüplerine katılabilirler. Konuşma becerilerinin takibi için öğrendikleri kelimeleri kullanarak devamlı olarak video çekebilir ve eksikliklerini görebilirler. Kısacası bu iki beceri için mutlaka insanlarla etkileşim halinde olmalılar. (K34)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Uzaktan Eğitimde Öğrencilere Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler

Bu bölümde, öğrencilere anlatma becerilerinde uzaktan eğitime konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik tavsiyeler yer almaktadır.

Tablo 14. Öğrencilere Uzaktan Eğitimde Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler

Katılımcı görüşleri	N	%
Sokakta ana dil konuşurlarıyla pratik yapma	7	12,5
Türk arkadaş edinme	7	12,5
Konuşmada pratik yapma	7	12,5
Türkçe alt yazılı dizi/film izleme	7	12,5
Türkçe müzik dinleme	5	9
Sosyal ağ grupları kurup pratik yapma	4	7
Kendi aralarında konuşma saatleri düzenleme	4	7
Öğrenciler arası diyalogu/etkileşimi sağlama	3	5,3
Çekinmeden konuşabilme	3	5,3
Güncel konularla diyalog kurma	1	1,8
Özen göstererek konuşmaya çalışma	1	1,8
Televizyon seyretme	1	1,8
Sosyal medyada Türkçe öğretimi videoları izleme	1	1,8
Aileyle diyalog kurmaya çalışma	1	1,8

Konuşma derslerinde yardım almadan konuşma yapma	1	1,8
Konuşmalarını videoya çekme	1	1,8
Yeni öğrenilen kelimeleri kullanmaya çalışma	1	1,8
Her yerde Türkçe konuşmaya çalışma	1	1,8
Toplam	56	100

Tablo 14'e göre uzaktan eğitimde öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik 56 görüş bildirilmiştir. En çok 7 görüş ve %12,5 oranla 'sokakta anadil konuşurlarıyla pratik yapma, Türk arkadaş edinme, konuşmada pratik yapma ve Türkçe alt yazılı dizi/film izleme' tavsiyeleri olmuştur. 5 görüş, %9 oranla 'Türkçe müzik dinleme'; 4 görüş, %7 oranla 'sosyal ağ grupları kurup pratik yapma ve kendi aralarında konuşma saatleri düzenleme'; 3 görüş, %5,3 oranla 'öğrenciler arası diyalogu/etkileşimi sağlama ve çekinmeden konuşabilme' tavsiyeleri verilmiştir. En az ise 1 görüş, %1,8 oranla 'güncel konularla diyalog kurma, özen göstererek konuşmaya çalışma, televizyon seyretme, sosyal medyada Türkçe öğretimi videoları izleme, aileyle diyalog kurmaya çalışma, konuşma derslerinde yardım almadan konuşma yapma, konuşmalarını videoya çekme, yeni öğrenilen kelimeleri kullanmaya çalışma ve her yerde Türkçe konuşmaya çalışma' tavsiyeleri verilmiştir.

Anlatma becerilerinde öğrencilere uzaktan eğitime konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik tavsiyelere ilişkin görüşler:

Sosyal ağlarda ortak dilin Türkçe olduğu platformlar kurup pratik yapmaları. (K5)

Konuşma becerisi için Türkçe dizi ve filmleri Türkçe alt yazılı olarak izlemeliler. Ayrıca Youtube gibi sosyal medya platformları üzerinden Türkçe öğretimi yapan kanallardaki videoları izlemek konuşma becerilerini geliştirecektir. Yazma becerisi için kitaplarındaki metinleri yazmaları, seviyelerine uygun hikâye kitapları okumaları öğrenciler için daha faydalı olacaktır. (K26)

Mutlaka çok okusunlar, film ve dizi izlesinler. Türkçe müzik dinlesinler. Türk arkadaşlar edinsinler ve sohbet etsinler. (K35)

Sözlüklerden ve çeviri programlarından yararlanmayı bilmeleri gerekir. Doğrudan cümle tercümesi yerine sözcük çevirisine başvurmak daha faydalı olacaktır. Sınıftaki öğrenciler internet üzerinden bir toplantı oluşturup kendi aralarında konuşma kulübü oluşturabilirler. Ara ara öğretim elemanı da bu kulübe katılarak onlara destek sağlayabilir... (K52)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Uzaktan Eğitimde Öğrencilere Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler

Bu bölümde, öğrencilere anlatma becerilerinde uzaktan eğitime yazma becerilerini geliştirmeye yönelik tavsiyeler yer almaktadır.

Tablo 15. Öğrencilere Uzaktan Eğitimde Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Tavsiyeler

Katılımcı görüşleri	N	%
Yazma çalışmaları yapma	10	29,4
Yazma çalışmalarını öğreticiyle paylaşma/dönüt alma	6	17,6
Sosyal medyada yazılı mesajlaşma	5	14,7
Hikâye okuma	2	6
Yazı için uygun defter kullanma	2	6
Yazma ortamı sağlama	1	3
Yazmak için zaman tanıma	1	3
Ekran başında yazmalarını sağlama	1	3
Klavye ve el yazmalarını destekleme	1	3
Yazma çalışmalarını kendi yapmaları	1	3
Yazmada çeviri ve alıntıya başvurmamaları	1	3
Kitaplarındaki metni yazma	1	3
Konuşmalarını yazıya dökme	1	3
Dinlediğini yazma ve kontrol etme	1	3
Toplam	34	100

Tablo 15'e göre uzaktan eğitimde öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için 34 görüş verilmiştir. En çok 10 görüş, %29,4 oranla 'yazma çalışmaları yapma' tavsiyesi olmuştur. Bunu 6 görüş, %17,6 oranla 'yazma çalışmalarını öğreticiyle paylaşma/dönüt alma'; 5 görüş, %14,7 oranla 'sosyal medyada yazılı mesajlaşma' tavsiyeleri takip etmiştir. 2 görüş, %6 oranla 'hikâye okuma ve yazı için uygun defter kullanma' tavsiyeleri verilmiştir. En az ise 1 görüş, %3 oranla 'yazma ortamı sağlama, yazmak için zaman tanıma, ekran başında yazmalarını sağlama, klavye ve el yazmalarını destekleme, yazma çalışmalarını kendi yapmaları, yazmada çeviri ve alıntıya başvurmamaları, kitaplarındaki metni yazma, konuşmalarını yazıya dökme ve dinlediğini yazma ve kontrol etme' tavsiyeleri verilmiştir.

Anlatma becerilerinde öğrencilere uzaktan eğitime yazma becerilerini geliştirmeye yönelik tavsiyelere ilişkin görüşler:

Yazma çalışmaları yapılmalı, farklı kelimeleri içeren metinler verilmeli, yazı için uygun defter kullanımı yapılmalı... (K10)

Bu konudaki sorumluluğu sadece öğreticiye verip kenara çekilmek yerine "ben öğrenmeliyim" demeliler. Pratik mükemmelleştirir anlayışıyla çok daha fazla pratik yapmalılar. Konuşmaya dışarıda daha fazla maruz kalıyorlar ancak yazma için aynı şey

geçerli değil. Dolayısıyla en zorlandıkları beceri de yazma oluyor. Öğrencinin bunun farkında olması ve bu beceriye daha önem vermesi gerekir. Ödevlerin yanında ödev dışı etkinlikler de yapıp öğreticiyle hata analizi yapılmalı. (K39)

... Yazma için ise anında dönüt alabilmeleri önemlidir. Bu da salt öğrenci ile ilgili olmamaktadır. Yazmayı geliştirmek için bol okuma yapmak da önemli görülebilir. (K51)

... Yazma için ise anında dönüt alabilmeleri önemlidir. Bu da salt öğrenci ile ilgili olmamaktadır. Yazmayı geliştirmek için bol okuma yapmak da önemli görülebilir. (K52)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğretim Elemanlarına Tavsiyeler

İncelenen görüşlerden hareketle öğretmenlere 3 ana başlıkta tavsiyeler verilmiştir.

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler

Bu bölümde, anlatma becerileri için uzaktan eğitimde öğretmenlere verilen genel tavsiyeler incelenmiştir.

Tablo 16. Anlatma Becerilerinde Öğreticilere Uzaktan Eğitime Yönelik Genel Tavsiyeler

Katılımcı görüşleri	N	%
Öğrencileri motive edici etkinlik yapma	7	12
Teknolojiyi etkin kullanma	6	10,3
Dönüt verme	5	8,6
Öğreticilerin kendilerini geliştirmeleri	3	5
Ödev verme	3	5
Ders dışı uygulamalar yapma	3	5
Tavsiyem yok	3	5
Google doküman/belge kullanma	2	3,4
Öğrencilere uygun kaynakların tanıtılması	2	3,4
Öğrencilerin dönüt sağlamasında ısrarcı olma	2	3,4
Bol etkinlik yaptırma	2	3,4

Etkili ders için yeni yöntemleri arama	2	3,4
Farkındalığın sağlanması	2	3,4
Akademik çalışmaların öğreticiyle paylaşılması	1	1,7
Kitap okuma tavsiyesi verme	1	1,7
Dizi/film izleme tavsiyesi verme	1	1,7
Öğrencilerin çevrimiçi uygulamaları kullanmalarını sağlama	1	1,7
Ekranda güler yüzlü olma	1	1,7
Üst bilişsel yeteneklere uygun soru hazırlama	1	1,7
Ders öncesi hazırlık yapma	1	1,7
Farklı değerlendirmeler kullanma	1	1,7
Sınav uygulamaları kullanma	1	1,7
Dil öğretim metotlarına hâkim olma	1	1,7
Öğrencinin öğrenme sürecini takip etme	1	1,7
Türk öğrencileri sürece katma	1	1,7
Materyali doğru ve yeterli kullanma	1	1,7
Otantik görevler tasarlama	1	1,7
Kurlara göre ders saatini artırma	1	1,7
Öğrenci profiline uygun ders anlatma	1	1,7
Toplam	58	100

Anlatma becerilerinde öğretmenlere, uzaktan eğitime yönelik genel tavsiyelerin yer aldığı Tablo 16'ya göre toplam 58 tavsiyenin verildiği görülmüştür. En çok tavsiyenin 7 görüş, %12 oranla 'öğrencileri motive edici etkinlik yapma' olduğu görülmüştür. Bunu 6 görüş, %10,3 oranla 'teknolojiyi etkin kullanma'; 5 görüş, %8,6 oranla 'dönüt verme' tavsiyeleri takip etmiştir. 3 görüş, %5 oranla 'öğreticileri kendilerini geliştirmeleri, ödev verme ve ders dışı uygulamalar yapma' tavsiyeleri verilmiştir. 2 görüş, %3,4 oranla 'Google doküman/belge kullanma, öğrencilere uygun kaynakların tanıtılması, öğrencilerin dönüt sağlamasında ısrarcı olma, bol etkinlik yaptırma, etkili ders için yeni yöntemler arama ve farkındalığı sağlama' tavsiyeleri verilmiştir. En az 1 görüş, %1,7 oranla 'akademik çalışmaların öğreticiyle paylaşılması, kitap okuma tavsiyesi verme, dizi/film izleme tavsiyesi verme, öğrencilerin çevrimiçi uygulamaları kullanmalarını sağlama, ekranda güler yüzlü olma, üst bilişsel yeteneklere uygun soru hazırlama, ders öncesi hazırlık yapma, farklı değerlendirmeler kullanma, sınav uygulamaları kullanma, dil öğretim metotlarına hâkim olma, öğrencinin öğrenme sürecini takip etme, Türk öğrencileri sürece katma, materyali doğru ve yeterli kullanma, otantik görevler tasarlama, kurlara göre ders saatini artırma ve öğrenci profiline uygun ders anlatma' tavsiyeleri verilmiştir. 3 görüş, %5 oranla tavsiyesi olmayan katılımcılar olmuştur.

Öğreticilere verilen genel tavsiyelere ilişkin görüşler:

Öğrencilerin konuşma ve yazma etkinliklerini ilgilerini çekecek konularda cesaretlendirmek faydalı olacaktır. (K7)

Öğrencilerin etkileşim kurmaları için hepsini sosyal medya üzerinde birleştirmeli ve öğrencilerin de mesaj atmaları için öğretmen motive etmeli. Örneğin ders dışında samimi bir ortam yaratıp öğrencilerin etkileşimi sağlamalı ve bu yazışmalara kendi de aktif olarak katılmalı. Kısacası öğrencilerin konuşma ve yazma becerilerini ders dışında onlardan dönüt bekleyerek öğrencileri sıkıştırabilir. Bazı saatlerde konuşma kulüpleri oluşturmali. Konuşma kulüplerinde şarkı söylenebilir, öğrencilerin yaşadığı komik olayları anlatmaları istenebilir. İlerleyen düzeylerde bir konu belirlenip konuşulabilir. Özellikle her hafta sonu işlenen ünitenin kelimelerini kullanmaları için belirlenen bir konu olabilir. (K34)

Bence Türkçe öğretmenleri maalesef ikinci dil öğretim metotlarını bilmiyorlar. Bu konuda kendilerini geliştirirlerse hem uluslararası öğrenciler hem de kendileri için işleri daha da kolaylaştırmış olurlar. Türkçeyi hala bir ana dil ve TEOG sınavına hazırlanır gibi öğretmeye çalışıyorlar. Öğrenci profilini hep göz ardı ediyorlar ya da farkında değiller. Yazma ve dinleme özellikle üretim bazlı beceriler olduğu için bu dersleri daha çok gramer dersi olarak değerlendiriyorlar. (K45)

Güncel kalmaları, eksik yönlerini geliştirmeleri, öğrencilere ve kendilerine göre ders etkililiği noktasında yeni keşiflerde bulunmaları. Profesyonelleşmeler. (K52)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler

Bu bölümde, uzaktan eğitimde konuşma becerilerinin gelişmesine yönelik öğreticilere verilen tavsiyeler bulunmaktadır.

Tablo 17. Öğreticilere Uzaktan Eğitimde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler

Katılımcı görüşleri	N	%
Sanal konuşma kulübü oluşturma	7	24
Derslerde konuşmaya fazla zaman ayırma	4	15,3
Konuşmaya uygun bilişim sistemi seçme	4	15,3
Öğrencilere rahat bir konuşma ortamı sağlama	3	10,3
Türk öğrencilerle konuşma kulübü kurma	2	6,9
Öğrenciyi konuşmaya teşvik etme	2	6,9
Sadece Türkçe konuşmalarını sağlama	1	3,4
Derste öğrenciye zaman tanıma	1	3,4
Öğrencinin görüntü ve sesini açmayı sağlama	1	3,4
İlgi çekici konularda konuşma çalışmaları yapma	1	3,4
Web tabanlı etkinlik planlama	1	3,4
Eşit süre tanıma	1	3,4
Konuşma hatalarının dolaylı düzeltilmesi	1	3,4
Toplam	29	100

Tablo 17’de öğretmenlere, uzaktan eğitimde konuşma becerilerinin geliştirilmesine yönelik 29 tavsiye verilmiştir. En çok tavsiye 7 görüş, %24 oranla ‘sanal konuşma kulübü oluşturma’ tavsiyesi olmuştur. Bunu 4 görüş, %15,3 oranla ‘derslerde konuşmaya fazla zaman ayırma ve konuşmaya uygun bilişim sistemi seçme’ tavsiyeleri takip etmiştir. 3 görüş, %10,3 oranla ‘öğrencilere rahat bir konuşma ortamı sağlama’; 2 görüş, %6,9 oranla ‘Türk öğrencilerle konuşma kulübü kurma ve öğrenciyi konuşmaya teşvik etme’ tavsiyeleri verilmiştir. En az ise 1 görüş, %3,4 oranla ‘sadece Türkçe konuşmalarını sağlama, derste öğrenciye zaman tanıma, öğrencinin görüntü ve sesini açmayı sağlama, ilgi çekici konularda konuşma çalışmaları yapma, Web tabanlı etkinlik planlama, eşit süre tanıma ve konuşma hatalarının dolaylı düzeltilmesi’ tavsiyeleri verilmiştir.

Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik öğretmenlere verilen tavsiyeler:

Programlara hâkim olunmalı, öğrencilerle rahat bir konuşma ortamı oluşturulmalıdır. Dijital ortamda öğrenciye zaman tanınmalı ve görüntü ve sesleri açmaları istenmelidir. Öğrencilerin hem öğretmenle hem de öğrencilerle konuşabilecekleri samimi bir ortam oluşturulmalı. Ekranda güler yüzlü ve enerjili olmalıdır. (K4)

Konuşma Kulübü Düşün Yaz, Düşünmeden Yaz gibi tematik kulüplerle sanal buluşmalar düzenlenebilir. (K5)

Konuşma becerisi için uygun altyapısı olan bilişim sistemleri seçilmeli, Türk öğrencilerle birlikte konuşma kulüpleri kurulabilir çünkü dil konuşmayınca ve maruz kalmayınca unutuluyor. (K10)

... Bazı saatlerde konuşma kulüpleri oluşturmali. Konuşma kulüplerinde şarkı söylenebilir, öğrencilerin yaşadığı komik olayları anlatmaları istenebilir. İlerleyen düzeylerde bir konu belirlenip konuşulabilir. Özellikle her hafta sonu işlenen ünitenin kelimelerini kullanmaları için belirlenen bir konu olabilir. (K3)

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Öğreticilere Genel Tavsiyeler

Bu bölümde, uzaktan eğitimde yazma becerilerinin gelişmesine yönelik öğretmenlere verilen tavsiyeler bulunmaktadır.

Tablo 18. Öğreticilere Uzaktan Eğitimde Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Tavsiyeler

Katılımcı görüşleri	N	%
Hızlı dönüt verme	10	35,5
Yazma ödevleri verme	5	17,2
Anlık yazışma araçlarını kullanma	3	10,3
İşlevsel yazma öğretimi yapma	1	3,4
Dil bilgisi ile uyumlu ilerleme	1	3,4
Sanal yazma kulübü oluşturma	1	3,4
Öğrencinin elle yazmasını sağlama	1	3,4
İlgi çekici konularda yazma çalışması yapma	1	3,4
Dinleme metinlerini yazdırma	1	3,4
Dikte çalışmaları yapma	1	3,4
Google belgeleri kullanma	1	3,4
Ödevlerin maille istenmesi	1	3,4
Yazma sürecini takip etme	1	3,4
Değerlendirme ölçeğiyle puanlama	1	3,4
Toplam	29	100

Tablo 18’de öğretmenlere, uzaktan eğitimde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik toplam 29 görüş bildirilmiştir. En çok 10 görüş, %35,5 oranla ‘hızlı dönüt verme’ tavsiyesi verilmiştir. Bunu takiben 5 görüş, %17,2 oranla ‘yazma ödevleri verme’; 3 görüş, %10,3 oranla ‘anlık yazışma araçlarını kullanma’ tavsiyeleri verilmiştir. En az ise 1 görüş, %3,4 oranla ‘işlevsel yazma öğretimi yapma, dil bilgisi ile uyumlu ilerleme, sanal yazma kulübü oluşturma, öğrencinin elle yazmasını sağlama, ilgi çekici konularda yazma çalışması yapma, dinleme metinlerini yazdırma, dikte çalışmaları yapma, Google belgeleri kullanma, Ödevlerin maille istenmesi, yazma sürecini takip etme ve değerlendirme ölçeğiyle puanlama’ tavsiyeleri verilmiştir.

Yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik öğretmenlere verilen tavsiyeler:

Yazma ve yaratıcı yazma ödevleri verilmeli, dönütler hızlı olmalı. (K17)

... Yazma becerisinde ise öğretici öğrencilere verdiği ödevi çok aksatmadan kontrol edip öğrenciye ulaştırmalı. Böylece öğrenci yazma becerisi için teşvik edilmiş olacaktır. (K26)

... Google belgelerde aynı anda birçok öğrencinin yazı yazabilmesi ve öğreticinin yazım hatalarını anında düzeltme imkanının olması yazma becerisi için faydalı olabilir. (K39)

Öğrenciler konuşma ve yazma konusunda sık sık cesaretlendirilmeli ve özellikle yazma konusunun üstünde durularak sık sık ödevlerle kontrol edilmeli. (K42)

... Bu bağlamda ve bu ortamda düşünüldüğünde bu anlatma becerisinin yazma becerisi ile eş zamanlı bir şekilde çeşitli web tabanlı etkinlikler ile geliştirilmesini öneririm.

Yazma becerisinin gelişimi, bolca uygulamaya, dil bilgisi dersi ile uyum halinde ilerlemeye ve anında geri bildirimlere bağlı bir şekilde, ders saatinin kurlara göre artırılmasıyla sağlanabilir. (K43)

BÖLÜM V

SONUÇ VE TARTIŞMA

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde uzaktan eğitime bağlı sorunların incelendiği araştırmada 6 başlıkta sorunların açığa çıktığı görülür. Bunlar;

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Derslerinde İnternet Altyapısıyla İlgili Sorunlar
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerine Yönelik Kaynak ve Materyal Kullanımıyla İlgili Sorunlar
3. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerinde Uzaktan Eğitime Bağlı Sorunlar
4. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerileri İçin Karşılaşılan Ölçme ve Değerlendirme Sorunları
5. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğrencilere Yönelik Tavsiyeler
6. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Konuşma ve Yazma Becerilerini Geliştirebilmek İçin Öğretim Elemanlarına Tavsiyeler

Çalışmada incelenen görüşlerle, uzaktan eğitiminde yaşanan aksaklıklara, eksikliklere ve bunların giderilmesine yönelik tavsiyelere ulaşılmıştır.

İlk 4 soru sorun temelli görüşleri ele almıştır. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan eğitiminde 4 soruda da ortak sorunların dile getirildiği görülmüştür. Bu sorunlar:

- Teknik Sorunlar
 - İnternet bağlantısı sorunu (Ses ve görüntü aksamaları)
 - Donanım sorunu (Mikrofon, kamera, klavye vb. eksikliği/arızası)
- Uzaktan eğitimi sağlayan uygulama/bilişim altyapısı yetersizliği
- Teknoloji bilgisi sorunu

- Motivasyon düşüklüğü
- Etkileşim kısıtlılığı
- Dönütün gecikmesi/verilmemesi
- Uygun materyalin olmaması
- Süre kısıtlılığı
- Öğrenci mevcudunun fazlalığı
- Güvenlik sorunu
- Ölçmede yetersizlik

Şengül (2021) uzaktan eğitim sürecinde Türkçenin yabancı dil öğretimine yönelik öğretmenlerin görüşlerine başvurduğu çalışmada benzer sorunlara rastlamıştır. Etkileşim zorluğu yaşandığından, motivasyon düşüklüğü yaşandığından, internet bağlantısı sorunundan, ölçme ve değerlendirmede kopya sorunundan bahsederek örnek sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür.

Özellikle bilişim temelli ilerleyen uzaktan eğitimde teknik sorunlar çokça dile getirilmiştir. Bu yönde benzer sorunların elde edildiği; Güngör, Çangal ve Demir'in (2020) Türkçenin uzaktan öğretimine ilişkin öğretici ve öğrencilerin görüşlerine başvurduğu çalışmada elde edilen teknik sorunlar, etkileşim zorluğu, zaman ve mekân kısıtlılığı, altyapı sorunu, dönüt verememe vb. görüşlerinden dolayı yüz yüze eğitimi daha avantajlı bulunmuştur.

Uzaktan öğretimde bilişim ve gerekli altyapı sorunuyla ilgili benzer sonuçların yer aldığı; Ozan ve Göçmenler (2018) çalışmada, Türkçenin uzaktan öğretiminde belli standartların olması gerektiğinden ve uygun bilişimin/altyapının sağlanması için gerekli yazılımların yapılmasından bahsetmektedir. Araştırmada elde edilen uzaktan eğitimde uygulama sorunundan da anlaşıldığı üzere uygun bir 'dil öğretiminde uzaktan eğitim uygulaması'na ihtiyaç duyulmaktadır.

Ozan ve Göçmenler (2018) çalışmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeterli materyal olmadığından bahsetmektedir. Yapılan araştırmada da görüleceği üzere

uzaktan eğitimde daha da bakir bir durumdadır. Aynı zamanda Şen (2016) Türkçenin uzaktan öğretimi için uygun internet altyapısına, zengin içeriklere ve etkileşimli uzaktan eğitim programlarına ihtiyaç duyulduğundan bahsetmiştir. Konuşma ve yazma becerilerinin temelinin etkileşime görüldüğü gibi verilen görüşlerde de en çok dile getirilen etkileşim kısıtlılığı olmuştur.

BÖLÜM VI

ÖNERİLER

Öğretim sürecindeki teknik sisteme dair öneriler;

- Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde ilk olarak uygun sistem arayışı ya da yeni bir yazılımla oluşturulmalı. Özellikle konuşma ve yazma becerilerinin öğretilmesi için etkileşime dayanan bir platform olmalı.
- İnternet altyapısının uzaktan eğitime uygun halde olacak şekilde kalitesi artırılmalı.
- Teknik donanım (bilgisayar, mikrofon, klavye, kamera vb.) sağlanmadan eğitim verilmemeli. Verildiği takdirde çalışmada görüldüğü üzere diğer katılımcılar gürültü, ses aksamaları vb. durumlardan toplu etkilenmektedir.
- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretimi için bir öğretim programı hazırlanmalı.
- Kaynak ve materyallerin dijital ortama taşınmasının yanında, dijital ortama uygun yeni materyaller üretilmeli.
- Ölçme ve değerlendirmede belli bir standartın belirlenip buna uygun ölçme araçları geliştirilmeli.
- Ölçme ve değerlendirmede sürecinde kopya durumuna karşı güvenlik önlemi sağlanmalı.

Öğreticilere ve öğrencilere dair öneriler;

- Öğreticiler ve öğrenciler teknolojik bilgisini artırmalı, öğretim süreci öncesi uzaktan eğitimde kullanılan bilişim sistemiyle ilgili eğitim verilmeli.
- Öğreticilerin Web 2.0 programlarını derste aktif kullanarak dersleri ilgi çekici hale getirilebilir.
- Öğreticiler uzaktan eğitime ilişkin güncel kaynakları, eğitimleri takip etmeli.

- Öğreticiler konuşma ve yazma derslerinde motivasyonu ve etkileşimi sağlayıcı olmalı. Samimi bir ortamın kurucusu olmalı.
- Öğreticiler yazma becerilerinde verilen ödevlere hızlı dönüt vermeli.
- Konuşma ve yazma becerileri için eşit süre tanınmalı, programa uygun şekilde anlatma becerilerinin ders saatini artırmalı.
- Anlatma becerilerinde bolca pratik yapılmalı. Öğrenciler arası sanal konuşma ve yazma grupları oluşturulmalı.
- Öğrenciler, Türk arkadaş edinmeleri sağlanmalı. Türkçe telaffuz çalışmaları yapılmalı.
- Öğrenciler, Türkçe dizi/film izlemeli; müzik dinlemeli.
- Konuşma becerilerinin takibi için öğrencilerden ses kaydı ve video istenmeli.
- Anlık yazışma gruplarıyla öğrencilerin hızlı dönüt vermesi sağlanmalı.

KAYNAKÇA

Aydın, O. (2015). Rusçanın uzaktan eğitim yoluyla yabancı dil olarak öğretimi (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, 1-183.

Azizoğlu, N. İ., Demirtaş Tolaman, T. ve İdi Tulumcu, F. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisi: Karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Internatinoal Journal Of Teaching Turkish As A Foreign Language*, 7-22.

Biçer, N., Çoban, İ. ve Bakır, S. (2014). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin karşılaştığı sorunlar: Atatürk üniversitesi örneği. *The Journal of International Social Research*, 125-135.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.

Candaş Karababa, Z. C. (2009). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 265-277.

Çelteç, A. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak çevrimiçi öğretiminde bir izlenim tasarımı. *Turkish Studies*, 451-465.

Demir, Ş. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi: Yöntemler, uygulamalar, öğrenme ve öğretmede karşılaşılan bazı sorunlar. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 144-158.

Durmuş, M. (2013). Türkçenin yabancılara öğretimi: Sorunlar, çözüm önerileri ve yabancılara Türkçe öğretiminin geleceğiyle ilgili görüşler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 207-228.

Er, O., Biçer, N. ve Bozkırlı, K. Ç. (2012). Yabancılara Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunların ilgili alan yazını ışığında değerlendirilmesi. *International Journal of Turkish Literature Culture Education Volume*, 51-69.

Girmen, P., Kaya, M. F. ve Bayrak, E. (2010). Türkçe eğitimi alanında yaşanan sorunların lisansüstü tezlere dayalı olarak belirlenmesi. *9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (20 -22 Mayıs 2010)*, 133-138.

Göksel, N. (2018). Açık ve uzaktan öğrenmede kişisel öğrenme ortamının yabancı dil olarak İngilizce öğreniminde kullanımı (doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, 1-155.

Gücükoğlu, B. ve Türker, F. M. (2015). Yabancı dil olarak web tabanlı Türkçe öğretiminde materyal hazırlama süreci. *Turkish Studies*, 439-450.

Hamutoğlu, B., Horzum, M.B., ve Okur, A. (2016). Yurt dışındaki Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik hazır bulunuşluklarının (ueyhb) değişimi. “Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi” (s. 5-295). Almanya: Alpaslan OKUR, Bekir İNCE , İsmail GÜLEÇ.

Keegan, D. (1986). *The foundations of distance education*. London: Croom Helm.

Korkmaz, E. (2018). Yabancılar Türkçe öğretiminde yaşanan bazı sorunlar ve çözüm önerileri. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 89-105.

MOORE, M.ve KEARSLEY, G. (2005). *Distance education: A learner's system*. *Lifelong Learning*, 12(8), 8-12.

Moralı, G. (2018). Suriyeli mülteci çocuklara Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *International Journal of Society Researches*, 1426-1449.

Mutlu, H. H. ve Ayrancı, B. B. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde geçmişten günümüze süregelen problemler. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 66-74.

Orhan, A. (2016). Uzaktan eğitimle yürütülen yabancı dil dersi öğretim programının bağlam, girdi, süreç ve ürün (cıpp) modeli ile değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi, 1-130.

Ozan, Ö. ve Göçmenler, H. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan farklılaştırılmış öğretimi projesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 129-152.

Ozan, Ö. ve Özarslan, Y. (2019). Kitleli açık çevrimiçi ders yoluyla yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin profili. *Ege Eğitim Dergisi*, 366-382.

Özmen, B. (2012). Sosyal ağ destekli uzaktan eğitim uygulamalarının öğrenci başarısı ve görüşlerine etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, 1-240.

Pilancı, H. (2009). Uzaktan Türkçe öğrenen yabancıların Türkçeyi iletişim aracı olarak kullanabilme yeterlikleri. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 49-61.

Pilancı, H. Ç. (2015). Uzaktan Türkçe öğretim programı (tsp): Hazırlık, uygulama, sorunlar ve çözümler. *Turkish Studies*, 1277-1296.

Şen, Ü. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uzaktan eğitim programları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 411-42.

Türker, F. M. (2014a). Web tabanlı uzaktan Türkçe öğretimi uygulamalarının yazılı anlatım dersinde başarı ve tutuma etkisi (Doktora Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1-200.

Türker, F. M. (2014b). Yabancı dil eğitiminde web tabanlı uzaktan Türkçe öğretim yöntemleri. *Route Educational and Social Science Journal*, 89-100.

Uluğ, H. (2017). Uzaktan İngilizce öğretiminin öğrenenlerin akademik başarısı, yabancı dile yönelik kaygıları ve erişime etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, 1-86.

Ünal, K., Taşkaya, S. M. ve Ersoy, G. (2018). Suriyeli göçmenlerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenirken karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 134-149.

Vatansever, İ. (2017). Açık ve uzaktan öğrenenlerin mobil öğrenme okuryazarlık becerilerinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, 1-114.

Yağcı, G. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri: Belarus Örneği. *Belleten*, 61(1), 191-199.

Yalın, H.İ. (2001). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Ankara: Nobel.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, F. ve Babacan, G. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde podcast kullanımı. *Turkish Studies*, 1153-1170.

Yüce, S. (2016). Yabancılarla Türkçe öğretiminde nitelikli öğretim elemanı sorunu. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 105-116.

EKLER

Araştırma Uygulama İzin Belgeleri

Tarih ve Sayı: 21.01.2021-6091

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-45161535-044
Konu : Anket İzin İsteği (Ebru IRMAK) Hk.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Türkçe Öğretimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünün 20.01.2021 tarihli
ve E-41721549-044-2100002904 sayılı yazısı.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç.Dr.Behice VARIŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışmasına ilişkin anket uygulamasının, Merkezimizde görev yapan öğretim görevlileri ile yapma isteği, aynı tez çalışmasına ilişkin anketin daha önce öğretim elemanları tarafından doldurulmuş olması nedeniyle tekrar değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi Yazı

Belge Doğrulama Kodu: EDT3MMC

Belge Takip Adresi: <http://ubys.hitit.edu.tr/ERMS/Record/Confirmati>

Adres: T.C. Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüsü Çevre Yolu Bulvarı 19030 Çorum / TÜRKİYE
Telefon No: (0 364) 2191919
e-Posta: hitituniversitesi@hs01.kep.tr
Kep Adresi: hitituniversitesi@hs01.kep.tr

Faks No: (0 364) 2191938
İnternet Adresi: <http://www.hitit.edu.tr>

Bilgi için : Mahmut GÜZEL
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: (0 364) 2191919

Evrak Tarih ve Sayısı: 21.01.2021-6192

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-6192
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Hitit Üniversitesi Rektörlüğü, 20.01.2021 tarihli ve 2100002998 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı Hitit Üniversitesi tarafından uygun görülmemiş olup, ekte gönderilmiştir.
Gereğini bilgilerinize rica ederim

Doç. Dr. Hüseyin Baha ÖZTUNÇ
Enstitü Müdürü V.

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:
Gereği:
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığına
Bilgi:
Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BELCKH4EJ Pin Kodu :56012

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BELCKH4EJ

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münir Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Tarih ve Sayı: 22.01.2021-6576

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Ek-1

Sayı :E-93368059-300-56830
Konu :Ebru IRMAK

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü Taşlıçiftlik Kampüsü 60250

İlgi : Bila tarih ve sayılı yazınız.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi **Ebru IRMAK**'ın, "*Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*" başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde uygulama yapma isteği uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Adem BAŞIBÜYÜK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BELCNCRU

Belge Takip Adresi :
https://ebys.ebyu.edu.tr/enVision/Validate_Doc.aspx?V=BENFNESK

Adres:Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Rektörlüğü Fatih Mahallesi, 24100, Erzincan
Telefon:444 8 024 – (0446) 226 66 66 Faks:0 446 226 26 60
e-Posta:ogrencisleri@erzincan.edu.tr Web:https://ebyu.edu.tr/tr/
Kep Adresi:erzincanunv@hs02.kep.tr

Bilgi için: Nuray ASAN
Unvanı: Birim Evrak Sorumlusu

Tarih ve Sayı: 22.01.2021-6578

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Genel Sekreterlik

Ek-2

Sayı : E-86930425-044-136677
Konu : Anketler

21.01.2021

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 13.01.2021 tarihli ve 56314351-044.06.01-E.2959 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınıza istinaden Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında yürüttüğü "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında anket çalışmasının Aralık 2020-Mart 2021 tarihleri arasında uygulanması talebi, ilgili kişinin Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nde görevli öğretim elemanları ile görüşmesi/iletişim kurması suretiyle Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Kamil ÇOLAK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : H2d0Bbcy195

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/esogu-ebys>

Adres : Meşelik Kampüsü 26040 Odunpazarı
Telefon : 0222 2393750 Faks: 0222 2291418
İnternet Adresi : www.ogu.edu.tr
KEP adresi : esk.osmangaziunirek@hs01.kep.tr

Bilgi için : Gülşah ÖZTÜRK
Telefon : 0222 2393750-5048
E-posta : gozturk@ogu.edu.tr

Evrak Tarih ve Sayısı: 25.01.2021-6726

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-6726
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, 22.01.2021 tarihli ve 56830 sayılı yazı.
b) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğü, 21.01.2021 tarihli ve 136677 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazıları ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:2 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BELMKH6K3 Pin Kodu :02002

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BELMKH6K3

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Tarih ve Sayı: 18.01.2021-4799

T.C.
MERSİN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Kayıt ve Mevzuat Şube Müdürlüğü

Ek-4

Sayı : E-43541497-044-1563572
Konu : Anket İzin İsteği(Ebru IRMAK)

18.1.2021

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.01.2021 tarihli ve E-2959 sayılı yazı.

İlgi yazınıza istinaden Enstitünüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı ,Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç.Dr. Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri " başlıklı tez çalışması kapsamında 01.12.2020-31.03.2021 tarihleri arasında Üniversitemizde uygulama yapması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet İsmail YAĞCI
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 1C841EC5-8F1B-4A72-A161-FB103B1F22B2

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/mersinuni-ebys>

Adres: Mersin Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Çiftlikköy Kampüsü
33110 Yenişehir Mersin
Telefon No: 03243610001-34755 Faks No: 03243610846
e-Posta: İnternet Adresi: www.mersin.edu.tr
KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için: Dursun Yavuz ÇAĞLAYAN
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: 03243610001-34755

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.01.2021-E.7820

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-33972245-044-7820
Konu : Anketler

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.01.2021 tarih ve E.6745 sayılı yazınız.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisanüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlama Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında Merkezimizde uygulama yapmasının uygun görüldüğünün ilgili Üniversiteye bildirilmesi hususunda; Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Nezir TEMUR
Merkez Müdürü

Belge Doğrulama Kodu :BENFA792S

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://belgedogrulama.gazi.edu.tr/belgedogrulama.aspx>

Emniyet Mahallesi Abant Sokak TOKİ Blokları C Blok Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 83 60 Faks:.
e-Posta :tomer@gazi.edu.tr İnternet Adresi :http://tomer.gazi.edu.tr
Kep Adresi: gaziuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için :Tevfik Doğan
Merkez Sekreteri
Telefon No:03122028366

Tarih ve Sayı: 18.01.2021-4791

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Ek-2

Sayı : E-13186036-605.01
Konu : Çalışma İzin Talebi

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğünün 12.01.2021 tarihli ve 56314351-044.06.01-E.2959 sayılı yazısı.

İlgi yazınız ile talep edilen Enstitünüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "*Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*" başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünde anket uygulama izni, ilgili Müdürlüğümüz tarafından uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Süha ÖZDEN
Rektör V.

Ek: 15.01.2021 tarihli E-55953653-605.01-2100006360 sayılı yazı

Belge Döğrulama Kodu: HCE9FUP

Belge Takip Adresi: dogrulama.comu.edu.tr

Adres: Hüseyin Akif Terzioğlu Yerleşkesi Rektörlük A Blok Kat.2/Merkez-ÇANAKKALE

Telefon No: (0 286) 2180018 - 10737

e-Posta:

Kep Adresi: comu@hs01.kep.tr

Faks No:

İnternet Adresi:

Bilgi için :

Fatma Büyükdikmen

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No:

(0 286) 2180018 - 10737

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı**

Ek-3

Sayı : E-17311665-044-8651
Konu : Anketler (Ebru IRMAK)

**TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)**

İlgi : a) 12.01.2021 tarihli ve 2959 sayılı yazı.
b) 14.01.2021 tarihli ve 33972245-044- 7820 sayılı yazı.

Üniversitesiniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın, Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında yürüttüğü "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" ' başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz, Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezi bünyesinde uygulama yapmasına izin verilmesine dair ilgi (a) yazınız adı geçen Merkez Müdürlüğüne iletilmiş olup, alınan ilgi (b) cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

**Prof. Dr. Bekir BULUÇ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı**

Ek:İlgi (b) yazı (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BE6PAF5ES

Belge Takip Adresi : <https://belgedogrulama.gazi.edu.tr/belgedogrulama.aspx>

Gazi Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı Rektörlük Kampüsü Emniyet Mah.
Bandırma Cad. No: 6/6 06500 Yenimahalle/ ANKARA
Tel:0 (312) 212 68 40 Faks:0 (312) 202 28 08
e-Posta :ogris@gazi.edu.tr İnternet Adresi :www.ogris.gazi.edu.tr
Kep Adresi: gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için :Talip Gümüş
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:312 202 28 06

Tarih ve Sayı: 18.01.2021-4958

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Ek-1

Sayı : E-40220967-044
Konu : Anket İzin İsteği (Ebru IRMAK)

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması 01.12.2020-31.03.2021 tarihleri arasında uygulama yapabilmesi Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından değerlendirilmiş olup, Covid-19 salgını nedeni ile uzaktan eğitim yapıldığından uygun görülmemiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Aydın HİM
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Belge Doğrulama Kodu: MP34U4C

Belge Takip Adresi: <http://ubys.ibu.edu.tr/ERMS/Record/Confirmatic>

Adres: İzzet Baysal Kampüsü 14030 Gölköy / Bolu

Telefon No: (0 374) 2541 000 - 8852

e-Posta:

Kep Adresi: aibu@hs01.kep.tr

Faks No:

İnternet Adresi:

Bilgi için :

Hülya DEMİR

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No:

(0 374) 2541 000 - 8852

Evrak Tarih ve Sayısı: 18/01/2021-8591

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürlüğü

Sayı : E-70920619-302.08.01-8591
Konu : Anket Uygulama İsteği (Ebru IRMAK)

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 13/01/2021 tarihli ve 69972237-302.08.01-E.5631 sayılı yazınız.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK' ın Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlama Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında Merkezimizde uygulama yapma isteği uygun görülmüştür.

Gereğine arz ederim.

Doç. Dr. Sercan DEMİRGÜNEŞ
Merkez Müdürü V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BE5UBNKMB

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/nigde-omer-halisdemir-universitesi-ebys>

Adres:Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon:3882253090 Faks:3882253090
e-Posta:nutomer@ohu.edu.tr Web:www.ohu.edu.tr
Kep Adresi:nuhu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şükran ERDAL AYTAÇ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Tarih ve Sayı: 20.01.2021-5525

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-69972237-302.08.01-9028
Konu : Ebru IRMAK' ın Anket Uygulama İsteği

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) 12/01/2021 tarihli ve E-56314351-044-2959 sayılı yazınız.
b) Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürlüğünün 18/01/2021 tarihli ve E-70920619-302.08.01-8591 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK' ın Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında yürütmüş olduğu "Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlama Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde uygulama yapma isteğinin uygun görüldüğüne dair ilgi b)' de kayıtlı yazı ekte gönderilmiştir.

Gereğine arz ederim.

Prof. Dr. Cahit Tağı ÇELİK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:İlgi b) yazı (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BE8ABN6S4

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/nigde-omer-halisdemir-universitesi-ebys>

Adres:Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon:3882252707 Faks:3882252701
e-Posta:oidb@ohu.edu.tr Web:www.ohu.edu.tr
Kep Adresi:nohu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Cennet ÇİÇEK
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 0 388 225 2707

Tarih ve Sayı: 21.01.2021-5861

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-50235129-044--5992
Konu : Anket İzin İsteği Hk.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü Taşhıftlık Kampüsü 60250

İlgi : 12/01/2021 tarihli ve 2959 sayılı yazınız,

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç.Dr.Behice VARIŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışmasını Üniversitemizde uygulama talebi uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Nusret AKPOLAT
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BENNKVKV6 Pin Kodu : 84722

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/inonu-universitesi-ebys>

Adres: İnönü Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Öğrenci Merkezi

Telefon: 04223773090 Faks: 042234 10053

e-Posta: ogrenci@inonu.edu.tr Web: <https://www.inonu.edu.tr/tr/cms/ogrenci>

Kep Adresi: inonu.universitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayşe Gökdemir

Unvanı: Memur

Evrak Tarih ve Sayısı: 20.01.2021-5696

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-5696
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğüne, 19.01.2021 tarihli ve 9028 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:2 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BE8AKFJPS Pin Kodu :24332

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BE8AKFJPS

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvan: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Evrak Tarih ve Sayısı: 21.01.2021-5936

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-5936
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, 20.01.2021 tarihli ve 5992 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Doç. Dr. Hüseyin Baha ÖZTUNÇ
Enstitü Müdürü V.

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEL5KHDAM Pin Kodu :40612

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BEL5KHDAM

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münir Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Evrak Tarih ve Sayısı: 15.01.2021-4218

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-4218
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Uşak Üniversitesi Rektörlüğüne, 14.01.2021 tarihli ve 1773 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı **199904015** numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BENFKFZ04 Pin Kodu :57002

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BENFKFZ04

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

1

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.ın Evrak doğrulaması (VALURL) adresinden yapılabilir.

Tarih ve Sayı: 14.01.2021-4001

T.C.
UŞAK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı :E-33424009-044-1773
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.01.2021 tarihli , 2959 sayılı yazınız.

İlgi yazıya istinaden; Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı öğrencisi Ebru IRMAK'ın "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) öğretim elemanlarına anket uygulama talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür. Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Adem DURU
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :*BELCB6FLU* Pin Kodu :57222

Belge Takip Adresi : <https://ebys.usak.edu.tr/enVision/Dogrula/>

Adres: Bir Eylül Kampüsü İzmir Yolu 8.Km 64200/Uşak

Telefon:(276) 221 22 01 Faks:(276) 221 22 02

e-Posta: gensek@usak.edu.tr Web: <http://gensek.usak.edu.tr/>

Kep Adresi: usakuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Funda DOĞMUŞ

Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Evrak Tarih ve Sayısı: 18.01.2021-10582

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-32021759-044-10582
Konu : Anket Uygulaması - Ebru IRMAK Hk.

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.01.2021 tarihli ve 50913635-044-8249 sayılı yazı,

Yukarıda belirtilen ilgi yazınıza istinaden adı geçen öğrencinin merkezimizde anket uygulaması yapması müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Tugay ARAT
Müdür

Belge Doğrulama Kodu : BE6LZ82NB Pin Kodu : 52591

Belge Takip Adresi : https://ebys.akdeniz.edu.tr/enVision/Validate_Doc.aspx?V=BE6EZ82N5

Pınarbaşı mahallesi Dumlupınar Bulvarı Akdeniz Üniversitesi Yerleşkesi Yabancı
diller Yüksek okulu Zemin kat Akdeniz TÖMER
Telefon No:0242 227 44 08 Faks No:0242 310 67 89
e-Posta:tomer@akdeniz.edu.tr Elektronik Ađ:tomer.akdeniz.edu.tr
Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Kadir EFTEKİN
Unvan: Memur

Evrak Tarih ve Sayısı: 26.01.2021-7304

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-7304
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü, 22.01.2021 tarihli ve 14111 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:2 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEKVKH0P3 Pin Kodu :70202

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BEKVKH0P3

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Tarih ve Sayı: 25.01.2021-6794

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-50913635-302.14.03-14111
Konu : Ebru IRMAK'ın Tez Çalışması

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü Taşlıçiftlik Kampusü 60250

İlgi : 12.01.2021 tarihli ve 2959 sayılı yazı,

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı 199904015 numaralı öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç.Dr.Behice VARİŞOĞLU danışmanlığında "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında hazırlamış olduğu ölçeklerini Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde uygulayabilme isteğinin uygun görüldüğüne ilişkin ilgili Müdürlüğün 18.01.2021 tarih ve 10582 sayılı yazısı Ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ayşe Gülbin ARICI
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BELCZAP7U Pin Kodu :80102

Belge Takip Adresi : https://ebys.akdeniz.edu.tr/enVision/Validate_Doc.aspx?V=BELCZATS2

Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Kampus / Antalya
Telefon No:0242 227 44 00/1300 Faks No:0242 310 15 09
e-Posta:oidb@akdeniz.edu.tr Elektronik Ağı:http://oidb.akdeniz.edu.tr
Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Arzu Löker
Unvan: Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 2422274400 (1334)

Tarih ve Sayı: 26.01.2021-7380

HİZMETE ÖZEL

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-36607105-399-10581
Konu : Anket İzin İsteği "Ebru IRMAK"

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.01.2021 tarihli ve 56314351-2959 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın, "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında, anket uygulama izin isteği uygun görülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Cengiz BATUK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 8PDP-SZ0K-0G29

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebysorgu.omu.edu.tr>

Adres: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Binası İdari Birimler

Telefon No : 0362 312 19 19

e-Posta :

Fax No : (362) 457 60 12

İnternet Adresi : <http://www.omu.edu.tr/>

Bilgi İçin :Hava DEMİR

Memur

Telefon No:0362 312 19 19

Evrak Tarih ve Sayısı: 27.01.2021-7512

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-56314351-044-7512
Konu : Anket İzin İsteği (Ebru IRMAK)

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün 11.01.2021 tarih ve E.2320 sayılı yazısı.
b) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 12.01.2021 tarih ve E.2959 sayılı yazısı.
c) Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü'nün 25.01.2021 tarihli ve E-36607105-399-10581 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınız ilgi (b) yazımız ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü'ne gönderilmiş olup, söz konusu Rektörlükten alınan ilgi (c) yazı ilişikte gönderilmektedir.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim

Prof. Dr. İsa GÖKÇE
Rektör Yardımcısı

Ek:Yazı Örneği

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BE8RKHF78 Pin Kodu :55891

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BE8RKHF78

Adres:Taşlıçiftlik Yerleşkesi 60150 Tokat/Türkiye
Telefon:(0356)252 16 19 Faks:(0356)252 15 12
e-Posta:ogrenci@gop.edu.tr Web:ogr.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Rıdvan AÇIKEL
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.01.2021-7996

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-7996
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Öğrenci İşleri Şube Müdürlüğü; 27.01.2021 Tarihli, 7512 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:2 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEK4KHSM5 Pin Kodu :04312

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BEK4KHSM5

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvan: Veri Hazarlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

1

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.ın Evrak doğrulaması {VALURL} adresinden yapılabilir.

Tarih : 05.02.2021-10644

T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-99219772-044-4603
Konu : Anket İzin İsteği (Ebru IRMAK)

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 12.01.2021 tarihli ve 56314351-044.06.01-E.2959 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitim Bilim Dalı 199904015 nolu yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın, Doç Dr. Behice VARIŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "*Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*" başlıklı tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde uygulama yapılması talebiniz Rektörlüğümüz tarafından değerlendirilerek uygun bulunmuş olup, ilgili birimimize duyurusu yapılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ahmet KARADAĞ
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : ETM7-8GHD-8PLV

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebyssorgu.bozok.edu.tr>

Adres: Yozgat Bozok Üniversitesi Erdoğan Akdağ Kampüsü Rektörlük ve İdari
Birimler Binası, Atatürk Yolu 7. Km 66900 Yozgat
Telefon No : 3542421065 Fax No : 3542421073
e-Posta : genel.sekreterlik@bozok.edu.tr İnternet Adresi : <http://www.bozok.edu.tr/>
Kep Adresi : bozokuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi İçin : Oğuzhan YALICI
Bilgisayar İşletmeni
Dahili No:

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.02.2021-9753

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-9753
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğüne, 02.02.2021 tarihli ve 11472 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:21 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BENUKRFHJ Pin Kodu :11132

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BENUKRFHJ

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Evrak Tarih ve Sayısı: 05.02.2021-10745

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-10745
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Genel Sekreterlik, 03.02.2021 tarihli ve 4603 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEA9KRV7S Pin Kodu :30822

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BEA9KRV7S

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvan: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.ın Evrak doğrulaması {VALURL} adresinden yapılabilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 19.02.2021-13977

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-13977
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörlüğüne, 16.02.2021 tarihli ve 2100006336 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARİŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BECFKMACY Pin Kodu :09922

https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BECFKMACY

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşhıftlık Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Belge Takip Adresi :
Bilgi için: Muntir Erdoğan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

Tarih ve Sayı: 17.02.2021-13648

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-84902927-044
Konu : Anket İzin İsteği (Ebru Irmak)

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.01.2021 tarihli ve 56314351-044.06.01-E.2959 sayılı yazınız.

İlgi yazınız gereğince, Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın 01.12.2020-31.03.2021 tarihleri arasında yapmak istediği **"Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri"** başlıklı anket çalışması Etik Kurul Başkanlığımızca incelenmiş olup herhangi bir etik sakınca görülmemiş ve anketle ilgili Üniversitemiz Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde gerekli duyuru yapılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Semih AKTEKİN
Rektör

Belge Doğrulama Kodu: MA7F74H

Belge Takip Adresi: <https://ubys.nevsehir.edu.tr/ERMS/Record/Conf>

Adres: 2000 EVLER MAH. ZÜBEYDE HANIM CAD. 50300 NEVŞEHİR

Bilgi için :

Merve ÇEVİK

Tarih ve Sayı: 07.05.2021-38975

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı :E-85553214-600-157412
Konu :Araştırma İzni (Ebru IRMAK)

06.05.2021

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12/01/2021 tarihli ve E-56314351-044-2959 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 nolu yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'ın Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğu "Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında veri toplayabilmesi için gerekli izinlerin verilmesi hususu belirtilmiş idi.

Anılan konu ile ilgili olarak Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğümüzden alınan cevabi yazıda; "...Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması için araştırma yapma isteği tarafımızca uygun bulunmuştur." denilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet ERSAN
Kurul Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDFYLSJ32

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/ege-universitesi-ebys>

Adres:Ege Üniversitesi Rektörlüğü Gençlik Cad. No:12 35040 Bornova/İzmir
Telefon:+90 (232) 311 21 10 Faks:+90 (232) 339 90 90
Web:www.ege.edu.tr
Kep Adresi:egeuniversitesi@egeuniversitesi.hs03.kep.tr

Bilgi için: Reyhan Ayna
Unvanı: Birim Evrak Sorumlusu
Tel No: 4313

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-91742949-044-39548
Konu : Anket İzni (Ebru IRMAK)

17.05.2021

DAĞITIM YERLERİNE

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı 199904015 numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSLLDSYSCE Pin Kodu :80003

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?eD=BSLLDSYSCE&eS=39548

Adres: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon: 0 (356) 2521396 Faks: 0 (356) 2521148
e-Posta: gensek@gop.edu.tr Web: www.gop.edu.tr
Kep Adresi: gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Turgut Akarslan
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 3191

Tarih ve Sayı: 14.01.2021-4001

T.C.
UŞAK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı :E-33424009-044-1773
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 12.01.2021 tarihli , 2959 sayılı yazınız.

İlgi yazıya istinaden; Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı öğrencisi Ebru IRMAK'ın "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimde Anlatma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) öğretim elemanlarına anket uygulama talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür. Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Adem DURU
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :*BELCB6FLU* Pin Kodu :57222

Belge Takip Adresi : <https://ebys.usak.edu.tr/enVision/Dogrula/>

Adres: Bir Eylül Kampüsü İzmir Yolu 8. Km 64200/Uşak
Telefon:(276) 221 22 01 Faks:(276) 221 22 02
e-Posta: gensek@usak.edu.tr Web: <http://gensek.usak.edu.tr/>
Kep Adresi: usakuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Funda DOĞMUŞ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-91742949-044-4218
Konu :Anket İzni (Ebru IRMAK)

15.01.2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Uşak Üniversitesi Rektörlüğüne, 14.01.2021 tarihli ve 1773 sayılı yazı.

Enstitümüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı **199904015** numaralı yüksek lisans öğrencisi Ebru IRMAK'a ait istemiş olduğunuz anket izin yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Enstitü Müdürü

Ek:1 Sayfa

Dağıtım:

Gereği:

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığına

Bilgi:

Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BENFKFZ04 Pin Kodu :57002

Belge Takip Adresi :
https://ebys.gop.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BENFKFZ04

Adres:Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Taşlıçiftlik Kampüsü Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Binası A Blok 1. Kat 60150 Tokat
Telefon:0 (356) 2521396 Faks:0 (356) 2521148
e-Posta:gensek@gop.edu.tr Web:www.gop.edu.tr
Kep Adresi:gaziosmanpasa.universitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Münür Erdoğan
Unvan: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Tel No: 2757754

1

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.ın Evrak doğrulaması {VALURL} adresinden yapılabilir.

ÖZGEÇMİŞ

